

EUROOPA KOMISJON
EUROOPA PETTUSTEVASTANE AMET (OLAF)

Direktoraat D Poliitika
Üksus D.2 Pettuste ennetamine, aruandlus ja analüüs

Ref. Ares(2015)5642419 - 07/12/2015

Praktilised sammud riikliku pettusevastase strateegia koostamisel

Koostanud liikmesriikide ekspertide töörühm Euroopa Pettustevastase Ameti pettuste ennetamise, pettustest teatamise ja pettuste analüüsimise üksuse juhtimisel ja koordineerimisel

VASTUTUSE VÄLISTAMINE.

*See on töödokument, mille on koostanud liikmesriikide ekspertide töörühm koostöös Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF). Selle eesmärk on abistada liikmesriike riikliku pettustevastase strateegia koostamisel, keskendudes ettevalmistusetapile. **Käesolev dokument ei ole liikmesriikidele õiguslikult siduv.***

MÄRKUSED. Kuigi töörühma tegevust koordineeriti pettuste tõkestamise kooskõlastamise nõuandekomitee (COCOLAF) töörühma Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide üksuse egiidi all, ei hõlma saavutatud tulemus üksnes Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde. Enamik esitatud ideedest on horisontaalse olemusega; seega on need kohaldatavad kõigi eelarvekulude sektorite suhtes.

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
1. Esialgset sammud.....	5
2. Pettuste ennetamine	13
3. Pettuste avastamine	24
4. Uurimine ja süüdistuste esitamine.....	36
5. Vahendite tagasinõudmine ja sanktsioonid	50
Lisad.....	53
Lisa 1: Tehnilised märkused ja sõnastik.....	54
Lisa 2. Riikliku pettusevastase strateegia koostamine	55

Sissejuhatus

Käesolev töödokument koostati COCOLAFi¹ pettuste ennetamise töörühma raames koostöö kaudu, millesse kaasati liikmesriikide eksperdid, Euroopa Pettustevastase Amet (OLAF) ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eelarvevahendeid kasutavate komisjoni talituste eksperdid. Käesoleva tööprotsessi eesmärk on riiklike asutuste ja komisjoni talituste koostöö arendamine, koostades praktilise juhendi, mida liikmesriigid saaksid kasutada võrdlusaluse, haldusvahendi, suunise ja abimaterjalina oma pettusevastaste meetmete/strateegiade tugevdamiseks.

Aastal 2014 koostas eelmine töörühm „Suunised Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud riiklike pettusevastaste strateegiade kohta“². Suuniseid järgides otsustasid liikmesriigid jätkata täiendavat koostööd riiklike pettustevastaste strateegiade teemal, keskendudes praktikale. Seepärast on käesolev töödokument täielikult rakendusliku suunitlusega ning selle eesmärk on aidata liikmesriikidel koostada riiklikke pettusevastaseid strateegiaid, mida alustatakse nn ettevalmistusetapiga³.

Ettevalmistusetapp on vaieldamatult kõige olulisem strateegia etapp⁴. Selle etapi eesmärk on nõuetekohaselt hinnata riigi hetkeolukorda seoses kehtestatud pettustevastaste meetmetega, võttes arvesse pettusevastase tsükli kõiki nelja etappi ja nendevahelisi seoseid. Sellega luuakse alus järgnevas strateegia etappides tehtavate otsuste kohta, st eesmärkide seadmine, näitajate kindlaksmääramine ja asjaomase tegevuskava koostamine⁵.

Käesolevas töödokumendis antakse liikmesriikidele märkimisväärne, ent mittetäielik nimekiri elementidest, millega arvestada igas pettustevastase tsükli etapis. Lisaks sisaldab eraldi nimekiri esialgselt võetavaid samme (esialgsed sammud), nagu riikliku pettusevastase strateegia institutsioonilise raamistiku ja koordineerimise kehtestamine, asjaomaste asutuste vahelise kommunikatsioonimeetodi üle otsustamine, strateegia õigusliku aluse määratlemine jne.

Arvestades, et töörühma eesmärk oli välja töötada praktiline ja kasulik vahend, on nimekirjad esitatud xls-dokumendi vormis (lisatud allpool ja manustatud eraldi toimivas vormingus). Liikmesriigid võivad kasutada neid struktureeritud nimekirju oma pettusevastase võitluse hindamise ettevalmistamisel eeskujuna ja lähtepunktina. (Lisaselgituste saamiseks xls-dokumendi kohta, vt Lisa 1. Tehnilised märkused ja sõnastik.)

Samas tuleb täpsustada, et puudub kõigile sobiv ühtne lahendus riikliku pettustevastase strateegia koostamiseks; liikmesriikide ülesanne on hinnata oma pettusevastase võitluse

---

¹ Kelmuste ennetamise kooskõlastamist käsitlev nõuandekomitee

² Ref. Ares(2015)130814 - 13/01/2015

³ Vt täpsemalt: „Suunised Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud riiklike pettusevastaste strateegiade kohta“, lk 12–18.

⁴ Vt lisa 2, vooskeem riikliku pettustevastase strateegia koostamisprotsessi kohta

⁵ Pettustevastase tsükli etapid on järgmised: 1 – pettuste ennetamine, 2 – pettuste avastamine, 3 – uurimine ja süüdistuse esitamine ning 4 – tagasinõudmine ja sanktsioonid.

hetkeolukorda ja valmistada ette oma kohandatud tegevuskava. Lisaks sellele võivad liikmesriigid valida valdkonnapõhiste pettusevastaste strateegiate koostamise või kehtestada üldise riikliku strateegia, mis hõlmab kogu eelarvet.

Samas koondasid ESIF 2015 tööühmas osalevad liikmesriikide eksperdid oma ulatuslikud kogemused ja teadmised selleks, et aidata liikmesriikidel konkreetselt ja praktiliselt käivitada riikliku pettusevastase strateegia koostamise protsess.

1. Esiolgsed sammud

Esiolgsede sammude loetelu koostasid need eksperdid, kelle riigis juba on kehtestatud või kehtestatakse peagi riiklik pettusevastane strateegia. Seega põhineb see riikliku pettusevastase strateegia ettevalmistamisega seotud konkreetsetel kogemustel.

Peamised ülesanded on:

- Määrata kindlaks riikliku pettusevastase strateegia õiguslik alus
- Määrata kindlaks riikliku pettusevastase strateegia koostamise koordineerimise eest vastutav organ
- Sisemine koostöö: määrata kindlaks pettusevastase riikliku strateegia koostamisse kaasatud muud asutused
- Väline koostöö (nt OLAFiga)
- Määratleda riikliku pettusevastase strateegia reguleerimisala ja selle laiendamine
- Kehtestada soovituslik ajakava riikliku pettusevastase strateegia ettevalmistamiseks
- Koostada riikliku pettusevastase strateegia kommunikatsioonistrateegia

RAAMISTIKU KEHTESTAMINE RIIKLIKU PETTUSEVASTASE STRATEEGIA JAOKS – ESIALGSED SAMMUD

VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	RAKENDAMISE EEST VASTUTAV AMETIASUTUS	TÄHTAEG / AJA-RAAMISTIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUS-NÄITAJAD
INSTITUTSIOONILINE ÜLESEHITUS JA KOOSTÖÖ	Riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise koordineerimise eest vastutav organ	Määratlege ja määrake sobivaim riikliku pettusevastase strateegia koordineerimise eest vastutav riiklik institutsioon/organ/asutus. See institutsioon võib vastutada protsessi väljatöötamise ja lõpuks järelevalve eest.	AFCOS või muu. Milline? Kus üksus asub? Riigipea kantslele, valitsus (ministeerium), parlament, muu (täpsustage) Kirjeldage lühidalt üksuse korraldust ja töötajaid Kas talitusel on laiaulatuslik ülevaade tervest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide süsteemist ning hetkel kehtivatest pettusevastastest meetmetest nii ELi kui ka riigi tasandil?				
		Kas koordineeriv roll on sätestatud õigusraamistikus (nt seadus, valitsuse otsus) või riiklikul tasandil finantshuvide kaitsega hõlmatud institutsioonide vahelises koostöölepingus?					
		Määratlege, milline on riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise eest vastutavale riiklikule asutusele määratud vastutus ja pädevus. (Sõltub üksuse õiguslikust staatusest ja võimutasandist)	Pädevused: - Otsustamine ja täidesaatev võim - Üksnes koordineerimine; kui see on asjakohane, o Kas riikliku pettusevastase strateegiaga seotud otsused võtab vastu kõrgeim võimukandja (nt lahknevuste lahendamiseks riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise erinevate etappide käigus)? o Kas on olemas komitee või samane organ, mis võtab otsuseid vastu?				
		Määrake riikliku pettusevastase strateegia koordineerimise eest vastutav riikliku institutsiooni juurde kuuluv eksperdirühm	Ekspedirühm peab hõlmama eksperte kõikide pettusevastase tsükli etappide kohta Kas riiklik talitus on piisavalt varustatud, et koondada erinevatest sidusrühmadest pärit eksperdid, hõlmates kogu pettusevastast tsüklit? Kas riiklik talitus on seoses (inim)ressurssidega piisavalt varustatud? Kuidas saab erinevate talituste ja ekspertide vahelist sünergia parimal viisil kasutada?				
		Osalevate asutuste vahel peetavad regulaarsed kohtumised (vähemalt kord kvartalis)					
		Osalevatele asutustele antav selge pädevus					
		Allkomiteede loomine võib olla vajalik selleks, et keskenduda konkreetsetele valdkondadele					
		Asetäitjate määramine, et tagada talituspidevus	Kõik vajalike asutuste esindajad peavad määrama asetäitja (st nn varju), et tagada talituspidevuse kavandamine				

RAAMISTIKU KEHTESTAMINE RIIKLIKU PETTUSEVASTASE STRATEEGIA JAOKS – ESIALGSED SAMMUD

VALDKOND	TEEMA	VÖTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÖTMEKÜSIMUSTE KOHTA	RAKENDAMISE EEST VASTUTAV AMETIASUTUS	TÄHTAEG / AJA-RAAMISTIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUS-NÄITAJAD
INSTITUTSIOONILINE ÜLESEHITUS JA KOOSTÖÖ	Riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise kaasatud muud asutused / sisemine koostöö	Määratlege need riiklikud institutsioonid, mis tuleb kaasata riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise, hõlmates kogu pettusevastast tsükli.	<ul style="list-style-type: none"> o Korraldusasutused o Sertifitseerimisasutused o Auditeerimisasutused o AFCOS (pettusevastase võitluse koordineerimistalitus) o Koordineerimisasutus o Vahendusasutused o Piirkondlik ja kohalik tasand (kui tegemist ei ole korraldusasutuse/vahendusasutustega) o ELi infohaldusstrateegia aruandev asutus o Õigusasutused ja Riigiprokuratuur o Kriminaalpolitsei / uurimisasutused o Õigusabiteenused o Ministeeriumid (välisasjad – koordineeriv roll ELi küsimustes; avaliku halduse ministeerium – koordineerimine avalikus sektoris jne) 				
		Koostöö AFCOS-iga (kui riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise koordineerimise eest vastutav riiklik institutsioon ei ole AFCOS)					
		Asjaomaste riiklike institutsioonide vahelise pettusevastase strateegia sisevõrgustiku loomine	Osalejate võimutasand; kas see toimib? Millised mehhanismid on kehtestatud selleks, et toetada, motiveerida ja hõlbustada erinevate haldusorganite vahelist koostööd?				Struktuurimeetmete haldamise kaasatud kõikide talituste vahelise pettusevastase strateegia sisevõrgustiku loomine
		Otsuste tegemine nendevahelise teabevahetuse liigi ja sageduse kohta	nt kohtumised vähemalt korra aastas Kui tihti haldusorganid kohtuvad? Millist liiki dokumente (nt kohtumise protokoll) säilitatakse? Kas kohtumistel osalejate ja nende asjaomase talituse vahel toimib nõuetekohane teabevahetus? Kas on olemas ettevõtte talituspidevuse kava, et tagada sujuv üleminek personali voolavuse korral?				
		Koostöövõrgustik struktuurimeetmete pettusevastase strateegia jaoks	Kas kõikidest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest on esindaja kaasatud protsessi? o Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) o Ühtekuuluvusfond o Euroopa Sotsiaalfond (ESF) o Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF) o Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD)	riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise koordineerimise eest vastutav riiklik institutsioon		Kõik võrgustiku liikmed	kohtumisi korraldatakse tõhusalt kord aastas ning nendel osaleb vähemalt 80 % kõikidest võrgustiku liikmetest
		Kas on ette nähtud muude ELi või riiklike poliitikavaldkondade esindajate kaasamine?	Kutsumine vaatlejatena, eesmärgiga laiendada riikliku pettusevastast strateegiat tulevikus ka muudele valdkondadele: o Põllumajandus – esimene samm o Riigieelarve: teadusuuringud, arenguabi jne				

RAAMISTIKU KEHTESTAMINE RIIKLIKU PETTUSEVASTASE STRATEEGIA JAOKS – ESIALGSED SAMMUD

VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	RAKENDAMISE EEST VASTUTAV AMETIASUTUS	TÄHTAEG / AJA-RAAMISTIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUS-NÄITAJAD	
INSTITUTSIOONILINE ÜLESEHITUS JA KOOSTÖÖ	Riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise kaasatud muud asutused / sisemine koostöö	Kas on ette nähtud muude Eli või riiklike poliitikavaldkondade esindajate kaasamine?	Kutsumine vaateajatena, eesmärgiga laiendada riikliku pettusevastast strateegiat tulevikus ka muudele valdkondadele: o Põllumajandus – esimene samm					
		Kas koordineerimisasutusel on põhjalik ülevaade riigi rahvusvaheliste kohustuste kohta seoses eeskirjade rikkumise, pettuse ja korruptsiooniga?						
		Kas koordineerimisasutusel on riikliku pettusevastase strateegia koostamisel võimalik otsida abi/toetust rahvusvahelistelt partneritelt, nagu OLAF, SIGMA, muud liikmesriigid?						
		Piirkondliku tasandi kaasamine (eriti oluline detsentraliseeritud liikmesriikides; Hispaanias käsitatakse autonoomseid piirkondi vahendusasutustena, kuigi neil on eristaatus võrreldes muude vahendusasutustega. Samas tuleb ette näha ka muud võimalused.)	Kuidas kaasatakse menetluse piirkondlik tasand? Kas kaasatakse kõik piirkondlikud asutused või on need piiratud esindatud (nt rotatsiooni alusel)? Millised on koordineerimise mehhanismid?					
		Kuidas tagatakse, et riiklik pettusevastane strateegia on siduv piirkondlikul tasandil?						
		Kuidas kaasatakse kohalik tasand?	Kohalikele tasandile osutamise eesmärk on tagada, et tegemist on tõepoolest riikliku strateegiaga, mida kohaldatakse kõikidel geograafilistel/institutsionaalsetel tasanditel; kohalik tasand võib tsentraliseeritud liikmesriikides olla veelgi olulisem. Millise süsteemi alusel kaasatakse kohalikke asutusi? Kas need on esindatud piiratud? Kui see on nii, siis kirjeldage kohalike asutuste esindajate määramise süsteemi (nt määratmine mõne institutsiooni või ühingu poolt, mis esindab liikmesriigi tasandil haldusüksust)					
		Kõikidest kaasatud asutustest pärit ekspertide rühma loomine						
		Registri koostamine/loomine kõikide riiklike organite kohta, millel on pädevus võidelda korruptsiooni ja pettusega						register loodud
		Kõikidesse pettusevastase tsükli etappidesse kaasatud ja nendega seotud institutsioonidest pärit kontaktisikute määramine						
Koostöö ja teabevahetuse tõhusus		nt ühine andmebaas				Kõikide vastutusosalade selguse tagamine		

RAAMISTIKU KEHTESTAMINE RIIKLIKU PETTUSEVASTASE STRATEEGIA JAOKS – ESIALGSED SAMMUD

VALDKOND	TEEMA	VÕTMKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMKÜSIMUSTE KOHTA	RAKENDAMISE EEST VASTUTAV AMETIASUTUS	TÄHTAEG / AJA-RAAMISTIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUS-NÄITAJAD	
INSTITUTSIOONILINE ÜLESEHITUS JA KOOSTÖÖ	Riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise kaasatud muud asutused / sisemine koostöö	Kas OLAFi juhend riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise kohta antakse kõigile asjaosalistele?						
		Kas selle kohta on ette nähtud kasutusjuhend, mis hõlmab menetluse erinevate sammude ametlikku kirjeldust? (Loetlege käesoleva dokumendi sisendid.)	o Kes vastutab selle koostamise eest? (väljatöötamise eest vastutav AFCOS/institutsioon) o Kas erinevate sammude kohta on olemas erisuunised? o Kas see on ette nähtud abistama menetlusse kaasatud erinevaid osalejaid (nt kasutajatugi eriküsimuste jaoks)?					
		Kas on kaasatud kodanikuühiskond (nt kodanikuühiskonna kaasamine teemakohase veebipõhise küsitluse koostamise kaudu)?						
	Väliskoostöö	Pädevate haldusasutuste koordineerimise parandamine seoses pettuslikest eeskirjade eiramistest teatamisega OLAF-ile				Kõik struktuurimeetmete juhtimisse kaasatud	selged juhised aruandluse kohta	
	Pettuslikest eeskirjade eiramistest teatamine OLAF-ile, kui need avastatakse õigusasutuste poolt				Õigusasutused, AFCOS	selged juhised aruandluse kohta		
RIIKLIKU	Hetkeolukord	Kas on juba kehtestatud riiklik pettusevastane strateegia?						
		Kas on olemas strateegia iga üksiku asutuse / mõnede asutuste kohta?						
		Kas on olemas üksnes pettusevastased erimeetmed (kõikide/mõnede üksikute asutuste menetluste kohta)?						
	Planeerimine	Määratleda riikliku pettusevastase strateegia reguleerimisala ja laiendamine: Kas riiklik pettusevastane strateegia on integraalne toiming, mis tähendab liikmesriigile ühekordse otsuse vastuvõtmist? Või on tegemist pigem pettusevastaste strateegiate integreerimisega erinevatel tasanditel (institutsionaalne, territoriaalne)?						
		Määratlege riikliku pettusevastase strateegiaga hõlmatud periood (st finantsplaneerimise periood või rohkem/vähem)						
		Määratlege riikliku pettusevastase strateegiaga hõlmatud rakenduskavade vahendid ja arv (täielikult ELi fondid / üksnes struktuuri- ja investeerimisfondid / nii ELi kui ka riiklikud fondid)						
		Hetkeolukorra hindamine (paluda kõigil asjaomastel riiklikel institutsioonidel koostada oma hinnang)						
		Malli koostamine	nt kõikide suunistes olevate väljade ja kõikide pettusevastase tsükli etappide kohta koos mõnede näidetega; märkige selgesõnaliselt, et mallis esitatud näited ei ole ammendavad; igal asutusel on voli lisada uusi välju, mida peetakse vajalikuks; paluge esitada mis tahes muu analüüs, mida peetakse asjaomase olukorra hindamiseks vajalikuks					

RAAMISTIKU KEHTESTAMINE RIIKLIKU PETTUSEVASTASE STRATEEGIA JAOKS – ESIALGSED SAMMUD

VALDKOND	TEEMA	VÖTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÖTMEKÜSIMUSTE KOHTA	RAKENDAMISE EEST VASTUTAV AMETIASUTUS	TÄHTAEG / AJA-RAAMISTIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUS-NÄITAJAD	
RIIKLIKU PETTUSEVASTASE STRATEEGIA STRUKTUUR	Planeerimine	Soovitusliku ajakava kehtestamine riikliku pettusevastase strateegia koostamise kohta, mis on jaotatud erinevateks etappideks ning mis hõlmab kogu tegevuse suhtes mõistlikku tähtaega	Milline on ettevalmistusetapiks vajaminev optimaalne aeg?					
		Selgitus selle kohta, et igal asutusel tuleb hinnata oma hetkeolukorda üksnes nende pettusevastase tsükli etappide kohta, millesse nad sekkuvad						
	Teabevahetus	Teatage riikliku pettusevastase strateegia väljatöötamise alguspunkt (teadete saatmine kõigile riiklikele asutustele, mis on seotud nende teavitamisega ettevalmistusetapi alguse kohta)						
		Osalevate asutustega pidevas kontaktis olemine	Võtte arvesse viivitusi vastamises ning mittetäielikke/ebapiisavaid vastuseid					
		Sissemaksete tsentraliseerimine	Puudujääkide tuvastamine, eesmärkide tähtsustamine ja kindlaksmääramine Kas kõikide sidusrühmade arvamuse saamiseks on seatud realistlikud eesmärgid?					
		Kas on ette nähtud mehhanismid, et suurendada teadlikkust riikliku pettusevastase strateegia ja pettusevastaste teemade tähtsuse kohta üldisel tasandil?	o Inimeste hulgas, kes on kaasatud Eli vahendite juhtimisse ja kontrollimisse o Avalike teenistujate hulgas kesksel, piirkondlikul ja kohalikul tasandil o Üldsuse hulgas					
		Kas riikliku pettusevastase strateegia suhtes on ette nähtud kommunikatsioonistrateegia?	hõlmates meediat, haridussektorit, avaliku sektori pressitalitust jne?					
		Kas riikliku pettusevastase strateegia jaoks on ettenähtud spetsiaalse veebisaidi loomine? Või kas on ette nähtud muud alternatiivid, et suurendada riikliku pettusevastase strateegia nähtavust ja juurdepääsu üldsuse jaoks?	nt: AFCOS-i veebisait					
ÕIGUSLIK ALUS JA POLIITILINE TOETUS	Õiguslik alus	Milline on riikliku pettusevastase strateegia õiguslik alus konkreetses liikmesriigis?	Riiklik pettusevastane strateegia on õiguslikult siduv kõigi kaasatud osapoolte suhtes. Kas on olemas Eli õigusaktid ja/või erikorraldus riiklikul tasandil? Kui see on olemas riiklikul tasandil: Kas siseriiklik õigus või haldusalased/organisatsioonilised regulatsioonid või eeskirjad?					
		Riikliku pettusevastase strateegia staatus	o Seadus / kuninglik dekreet (valitsustasand) / ministri käskkirj o Haldusdokument					
	Poliitiline toetus	Kõigi finantshuvide kaitsega hõlmatud asutuste koostamine, et panustada riiklikku pettusevastasesse strateegiasse						
		Kes vastutab riikliku pettusevastase strateegia heakskiitmise eest?	o Riigipea kantsleil o Valitsus/minister o Parlament o Muu					

RAAMISTIKU KEHTESTAMINE RIIKLIKU PETTUSEVASTASE STRATEEGIA JAOKS – ESIALGSED SAMMUD

VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	RAKENDAMISE EEST VASTUTAV AMETIASUTUS	TÄHTAEG / AJA-RAAMISTIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUS-NÄITAJAD
EETIKA JA LÄBIPAISTVUS	Eetiline ja pettusevastane kultuur	Pettusevastase ametliku missiooni kirjelduse koostamine struktuurimeetmete jaoks				Kõik struktuurimeetmete juhtimisse ja kontrollimisse kaasatud töötajad, väline keskkond: toetusesaajad,	missiooni kirjeldus kinnitatud
		Riigiasutuste ja avalike teenistujate pühendumine pettuse- ja korruptsioonivastasele tegevusele	Kas riigiasutused on koostanud pettuse- ja korruptsioonivastase kirjelduse? Kui mitte, siis kuidas on riigiasutuste pühendumine tagatud ja väljendatud? Kas see on kõikide avalike teenistujate suhtes seadusega kehtestatud põhimõtte või kohustus?				
		Missiooni kirjelduse saatmine sisekeskkonda	Kirjad/e-kirjad kõigile korraldusasutustele, sisevõrgud, elektroonilised teabelehed			Kõik struktuurimeetmete juhtimisse ja kontrollimisse kaasatud töötajad	selge/eristatav sõnum, kõigile nähtav; elektrooniline teabeleht-brošüür välja töötatud; missiooni kirjeldus ja elektrooniline teabeleht, mida levitatakse kooskõlas meetmega
		Missiooni kirjelduse saatmine väliskeskonda	veebisaitide ja elektrooniliste teabelehtede kaudu			väliskeskond: toetusesaajad, töövõtjad, üldsus	selge/eristatav sõnum, kõigile nähtav; elektrooniline teabeleht-brošüür koostatud; missiooni kirjeldus ja elektrooniline teabeleht, mida levitatakse kooskõlas meetmega

RAAMISTIKU KEHTESTAMINE RIIKLIKU PETTUSTEVASTASE STRATEEGIA JAOKS – ESIALGSED SAMMUD

VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	RAKENDAMISE EEST VASTUTAV AMETIASUTUS	TÄHTAEG / AJA-RAAMISTIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUS-NÄITAJAD	
EETIKA JA LÄBIPAISTVUS	Eetiline ja pettusevastane kultuur	Varaga seotud deklaratsioon kõikide struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud töötajate jaoks				Kõikide struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud töötajate kategooriad	käesoleva kohustusega hõlmatud töötajate kategooriad	
		Huvide konfliktiga seotud deklaratsioon kõikide struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud töötajate jaoks				Kõikide struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud töötajate kategooriad	käesoleva kohustusega hõlmatud töötajate kategooriad	
		Huvide konfliktiga seotud deklaratsioon auditeerimisasutuse liikmete, auditeerimismeeskondade ja auditeerimisasutuse töötajate jaoks		Auditeerimisasutus		Auditeerimisasutuse liikmed, auditeerimismeeskonnad ja töötajad	deklaratsioonide esitamine käesoleva kohustusega hõlmatute poolt	
		Kas avalikus sektoris olemas eetikakoodeks/tegevusjuhend, mis on teada kõikidele riigiasutustele ja avalikele teenistujatele?						
		Teabe läbipaistvus üldsuse jaoks	nt avalik-õiguslike üksuste kontod ja tegevus, audiitori aruanded, kõrgemate riigiametnike palgad ja jõukus jne o Kas asjakohane teave on avalik? o Kuidas tagatakse, et üldsusel on juurdepääs teabele (nt veebisait)? o Millist teavet avaldatakse?					
		Üldine/sissejuhatav koolitus pettusealase teadlikkuse kohta seoses struktuurimeetmetega					Kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud töötajad	seminarid/kohtumised, kus osaleb 70% sihtrühmast ning osalejate ootused on täidetud
		Uurimus töörotatsiooniga seotud metodoloogia arendamise kohta uuel programmitöö perioodil 2014–2020					struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud töötajad	uurimus töörotatsiooniga seotud metodoloogia arendamise kohta uuel programmitöö

2. Pettuste ennetamine

Pettuseriskide vähendamiseks peaksid korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutused pöörama suurimat tähelepanu ennetustegevusele. Tegevust aitab tõhustada tihedam koostöö kõigi sidusrühmade vahel ja tegevuse üldine parem kooskõlastamine.

Peamised teemad käsitlevad järgmist:

- Selgemad õigusaktid
- Koostöö ja kiire teabevahetus
- Koolitused ja suunised – eeskirjade selgitused
- Parimate tavade vahetamine
- Tõhusad IT-vahendid, sh riskihindamine
- Eetika ja läbipaistvus
- Mõõdetavad tulemused – võrdlemine

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD
RIIKLIK KOOSTÖÖ	Koordineerimine	Koostöö korraldusasutusega	Koordineeriv roll, suuniste kirjutamine, koolituste korraldamine jne		jah / ei	1) Riskianalüüsiks antav toetus (SFOS-is töökriteeriumid pettuseohtu kohta); 2) meediakampaania (kui palju riigi raha kulutatakse; kontaktid, kellele teatada riigi raha väärkasutamisest jne). Peamine eesmärk on tõhus ja kiire koostöö.				
		Koostöö AFCOS-iga	Nõustav ja koordineeriv roll, suuniste kirjutamine, koolituste korraldamine jne		jah / ei	Eeskirjade eiramise ja pettuste suuniste ajakohastamine. Peamine eesmärk on tõhus ja kiire koostöö				
		Koostöö esimese tasandi vahendusasutustega	AFCOS-il on hea koostöö.		jah / ei	Üksikasjalik kogemuste jagamine (tagasinõudmise otsused, töödokumendid jne). Peamine eesmärk on tõhus ja kiire koostöö				
		Regulaarsed kohtumised kõikide muude asutustega, et arutada probleemide üle								
	Teabevahetus	Partnerite kontaktid (politsei, Maksu- ja Tolliamet jne)	Kontaktid on olemas struktuurifondide välisvõrgus ning neid ajakohastatakse		jah / ei	Kiire ja täpne teabevahetus				
		Kõik partnerid saavad andmeid täiendada	Partneritel on juurdepääs andmetele, sealhulgas EE toetatud projektidele. Riiklikku toetust rakendavad KUM, KIK, EAS, PRIA, INNOVE, MISA		jah / ei	Juurdepääs nõutud teabele				
		Piiriülene koostöö	Tegelikku vajadust ei testita		jah / ei	Vajadusel toimib see kiiresti ja tõhusalt				
		Audiitorite registri ja ekspertide registri loomine								registrite loomine
	Tagasiside	Vihjed partneritelt	Politsei analüüsis projektis sisalduvat teavet, et tuvastada toetusesaaja ja töövõtjaga seotud isikud.		jah / ei	Pettuse avastaja (Maksu- ja Tolliamet, politsei, esimese tasandi vahendusasutus jne) edastab pettusega seotud teabe. Hankega seotud kaebused pakkumise kaotanutel (automaatne				
		Nn must nimekiri	Ei toimi		jah / ei	Ühine nimekiri, kuhu kantakse kõik kahtlusalused (juurdepääs ID-kaardiga)				

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Õigusaktid	Õigusaktid	Kas on olemas õigusaktid, mille abil reguleeritakse tõhusalt huvide konflikte, riigihankeid ja eeskirjade rikkumisest teatamist? Kas nende õigusaktide sätted on selged ja arusaadavad?		jah / ei					
		Struktuuriabi seadus	Ei toeta eriolukorras.		Konfliktide arv	1) selgelt sätestatud, et toetus on riigi raha (ranged eeskirjad); 2) kriminaaljuurdluse korral peaks olema võimalus keelduda maksete tegemisest või nõuda täiendavat garantiid; 3) võimalus mitte anda toetust halva mainega isikutele; 4) kõik dokumendid allkirjastatakse üksnes digitaalselt				
		Maksukorralduse seadus	Maksu- ja Tolliameti teave on kättesaadav üksnes AGRI vahendite kohta (EÜ direktiiv)		Koostöös Maksu- ja Tolliametiga avastatud juhtumite arv	Vajadusel on Maksu- ja Tolliameti teave kättesaadav kõikidele rakendajatele				
		Riigihangete seadus	1) Nõuded ELi toetuste kohta on rangemad kui riigi raha kohta; 2) lihtsustatud kord toob kaasa riskid (suured summad, adresseeritud pakkumised, korruptsioon)		Eeskirjade eiramiste arv	Kõik riigi rahaga seotud tehingud tuleb sooritada e-hangetena. Tähtaegade täpsustamine				
		Meetmete eeskirjad	Meil on üldeeskirjad meetmete eeskirjade ettevalmistamise kohta.		Eeskirjade eiramiste arv	1) rohkem võimalusi vältida probleemide esinemist (e-hange, oma rahaga panustamine enne toetuse saamist jne); 2) korduvad voorud seoses projekti valimisega; 3) toetusesaajate klassifitseerimisel (käive jne) konkreetsete summade mittekasutamine; 4) palju võrreldavaid pakkumisi; 5) tegevuste dubleerimise vältimine. Peamine eesmärk on tagada, et meetmes ei esine eeskirjade eiramist.				

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD	
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Suunised/töökord	Kohustuste ja vastutusala kirjeldus	Esimese tasandi vahendusastutel on erinevad dokumendid		jah / ei	Kõik suunised on ajakohased ja nõuetekohased					
		Kohustuste lahusus	Toetusesaaja ja esimese tasandi vahendusastus kuuluvad samasse asutusse ning samade tippjuhtide juhtimise alla		jah / ei	Erinevad eraldatud asutused					
		Ümberpaigutamine huvide konflikti korral	Hindajad, kontrollijad, dokumentide tõendajad ja muud toetusesaajatega tegelevad töötajad peavad olema teadlikud nõudest teatada mis tahes suhtest toetusesaajaga		jah / ei	Kõik protsessid viiakse läbi eetilisel					
		Hindamiskriteeriumid (taotleja, projekt, rahastus, tulemused, kohapealne kontroll jne)	Hetkeolukorras peavad kõik hakkama saama oma võimeid ja oskusi kasutades.		jah / ei	Meetmepõhised hindamismõõdet. Vajadusel viiakse läbi kohapealne kontroll või kaasatakse partnerid (kohalikud omavalitsused, politsei jne). Kõik suunised on ajakohased ja nõuetekohased.					
		Spetsiaalsete kaitsemehhanismide rakendamine hanketeadetes korraldusastute huvides	st eritagatise taotlusega on võlgnik sunnitud eeskirjade eiramise korral summa tagasi maksma nn esmapilgul ja ilma eranditeta valemil alusel.								
		Aruandlus eeskirjade eiramise / pettuste kahtluse kohta	AFCOS-i suunis. Pettuste (IRQ 3) kahtlus üksnes siis, kui see on seotud kriminaaljuurdalusega.		jah / ei	Kõik suunised on ajakohased ja nõuetekohased					
		Riskimaandamisega seotud tegevus (ennetamine, eelkontroll kohapeal jne)	Artikli 125 lõike 4 punkti c hindamine on menetluses.		jah / ei	Me jagame kogemusi. Koostöö korraldamine. Kõik suunised on ajakohased ja nõuetekohased					
		Hinnaraamat (Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet = PRIA)	ARIB ostis programmi		jah / ei	Ühine hinnaraamat ning kõikidel rakendajatel on sellele juurdepääs. Kõik suunised on ajakohased ja nõuetekohased.					

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Suunised/töökord	parimate tavade levitamine ELI vahendite haldamise eest vastutavate asutuste hulgas	Parimate tavade jagamine hanketeadete ettevalmistusetapi, dokumentide koostamise ning rahastamisaotluste esitamise ajal;							
		Tõend/kontrolljärg	Toetusesaaja võib lõputult esitada uusi dokumente.		Tähtaja järgi ja regulaarselt	Aktsepteeritakse üksnes digitaalselt allkirjastatud dokumente				
		Ühtsed ja homogeensed auditeerimisstruktuurid								
		Tsentraliseeritud esimese tasandi kontroll								
		Täpne kontrolli- ja juhtimissüsteem								
		Praegu kehtiva juhtimis- ja kontrollisüsteemi (2007–2013) esialgne ülevaade (kasutades näiteks pettuste riskihindamisvahendit esimeses rakenduskavas)	selleks et tuvastada ja hinnata pettuste riski	Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks, (esmase) rakenduskava korraldusasutus						Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks, korraldusasutused
Esialgsest ülevaatest tehtud järelduste lisamine uue, aastate 2014–2020 programmitöö perioodi kontrolli- ja juhtimissüsteemi		Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks						Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks, kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused	Uue juhtimis- ja kontrollisüsteemi kirjallikus töökorras sisalduvad sammud, vastutusalad ja kontrollipunktid; Juhtimis- ja kontrollisüsteemi tugevdamine vastavalt vajadusele läbivaatamise tulemuste alusel	

PETTUSTE ENNETAMINE											
HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄI- TAD	
VAHENDID JA RESSURSID	Inimressursid	Piisavad teadmised, oskused, taustakontrollid, asendamine, lahkumine	Taustakontroll üksnes siis, kui võtate tööle.		jah / ei	1) Riiklikud koolitusprogrammid erinevate vajadustega ametnike jaoks. 2) Praktika muus institutsioonis. Üldine eesmärk – töötajatel on vajalikud oskused ja nad soovivad süsteemis töötada					
		Spetsialiseerumine ja ekspertide kaasamine	Ehituseksperdid (EAS INN), meetmete/valdkondadele spetsialiseerumine.		jah / ei	Kõrgema tasandi töötajad (kogemus, oskused). Üleriigilised erikoolitused, praktikad, kiire teabevahetus. Vajalik pädevate töötajate arv					
		Erihaldusuurijad	Suuremates esimese tasandi vahendusametites (KIK, EAS, PRIA) on pettusekahtluse korral olemas erihaldusuurijad (kogemused, rohkem aega asja süüvida)		jah / ei	Vajalik pädevate töötajate arv.					
		Ametijuhendid	Kirjeldatakse kohustusi ja vastutusalasid.		jah / ei	Ametnik on teadlik oma vastutusaladest					
	Koolitamine	Taotluste hindamine	Hetkeolukorras peavad kõik hakkama saama oma võimeid ja oskusi kasutades			jah / ei	Suuremal määral ressurssidesse investeerimine (võime hinnata pettuse olemasolu). Vajalikud teadmised ja oskused				
		Riigihankega seotud kogemuse jagamine	Uute kogemuste regulaarne jagamine			jah / ei	Korraldusamet korraldab kord kvartalis.				
		Riigiasutuste töötajate, audiitorite ja ekspertide erikoolitused, eesmärgiga tõsta pettustega seotud teadlikkust				jah / ei					Koolituskava
		Toetusesaajatele suunatud selged juhised või koolitused pettuseriskide, menetluste jms kohta		Riiklik koordineerimisamet struktuurimeetmete jaoks, korraldusametused						Toetusesaajad	suunised ja/või seminarid/kohtumised, kus osaleb 70 % sihtrühmast ning osalejate ootused on täidetud

PETTUSTE ENNETAMINE										
HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD
VAHENDID JA RESSURSID	Koolitamine	erikoolitused eeskirjade eiramise / pettuste kohta ja seotud toimimismehhanismide ning kontrollimeetodite kohta	kõikide ELi vahendite haldamise eest vastutavate asutuste kaasamine, eesmärgiga levitada kõige sagedamini esinevaid eeskirjade eiramise / pettuste juhtumeid ja seotud toimimismehhanisme, samuti parimaid riiklikke ja Euroopa tasandi kontrollimeetodeid;							
	IT-vahendid	IT-põhine andmesüsteem								
		Menetlusest kõrvalejätmise keskne andmebaas	Kohapealse kontrolli ja kontrollide ning menetlusest kõrvalejätmise keske andmebaasi kaudu oleks võimalik heidutada võimalikke petiseid ning kaitsta ELi finantshuve eeldusel, et kontrollid viiakse läbi koostöös riiklike asutustega ning menetlusest kõrvalejätmise kesket andmebaasi lisatakse regulaarselt lõplikke otsuseid.							
		Kreeka MIS-i tehnoloogiline ja funktsionaalne ajakohastamine: järkjärgult automatiseerib kõik nõutud menetlused, töökorralduse ja dokumendihalduse kõikide 2014.–2020. aasta NSRF-ga seotud protseduuride kohta jne.		Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks				Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks, kõik struktuurimeetmete juhtimisse ja kontrollimisse kaasatud talitused		
Andmete riskikontroll ja võrdlus partneritega (Maksu- ja Tolliamet jne)	SFOS-il on automaatne riskikontroll (arve number ja kuupäev)		jah / ei		1) Ametiasutustele (sh teenusepakkujad) peab juurdepääs kommerts krediidiga seotud teabele ja andmetele olema tasuta; 2) maksuanalüüsi andmed abivahendina; 3) e-riik					

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD
VAHENDID JA RESSURSID	IT-vahendid	Ennetamiseks ettenähtud unikaalse IT-vahendi rakendamine ja kasutamine, mida jagavad kõik ELi vahendeid haldavad asutused kõikide olemasolevate andmete analüüsi ja riskikontrolli ning nn riskitegurite töötlemise jaoks.	Sellega seoses peab ideaalne platvorm hõlmama kõikide andmete riskikontrolli, mis on seotud järgmisega: <ul style="list-style-type: none"> - kesk- ja kohaliku tasandi haldusasutuste hallatavate Euroopa rahaliste vahendite juhtimine (nii struktuurifondide kui ka põllumajanduse/kalastusega seotud sektoritest). Lisaks sellele tuleb saada andmed, millele osutatakse rahastatud projektide majandusliikus osas (arved, makseid jne); - eeskirjade eiramise ja pettuste haldamine (OLAF-i eiramisjuhtumitest teatamise süsteemi (IMS) andmepank ja muud võimalikud riiklike haldusasutuste andmepangad); - kaubanduskodade andmepangad, st need asutused, kus hoitakse teavet seoses juriidiliste isikute ettevõtte struktuuriga (täpsemalt andmeid, mis on seotud järgmisega: liikmed, administraatorid, registreeritud asukoht, vara, töötajad jne) - maksuandmepangad (elukohaandmed maksustamise eesmärgil, varad, osaliste sissetulek) - politseijõudude andmepangad ja õigusasutuste andmepangad (andmed, mis hõlmavad kaebusi ja kriminaaljuurdlust, mis on seotud spetsiifiliste kuritegudega, nagu pettus, korruptsioon, rikkumine, lepingute rikkumine jne) 							

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD	
VAHENDID JA RESSURSID	IT-vahendid	<p>Piisavate riskitegurite ja häireteadete loomine, mis on seotud ELi vahendite taotlejatega, millele järgneb riskikontroll ainulaadse IT-vahendi abil</p>	<p>Looge piisavad riskitegurid, võttes isegi kaalutud viisil arvesse järgmisi häireteateid, mis on seotud ELi vahendite taotlejatega:</p> <ul style="list-style-type: none"> · viimased ELi vahendite sektoris toimepandud rikkumised; · problemaatiline äriühingu struktuur (töötajate puudus, vähe varasid, kahtlustäratav registrijärgne asukoht, varasemalt ELi vahenditega seotud eeskirju või kriminaalõigusnorme rikkunud liikmed); · varasemad maksualased rikkumised, mida võidakse korrata ja toime panna ELi vahendite ebaseadusliku kasutamise eesmärgil (nt võltsitud arvete kasutamine) · varasemad eriti rasked kriminaalkuriteod, nagu pettus, võltsitud dokumendid, korruptsioon, lepingute rikkumine jms) 								
		<p>ad hoc veebiportaali loomine korraldusasutuste poolt, võimaldades kodanikel ja ettevõtjatel esitada oma rahastamistaotlus otse veebi kaudu</p>	<p>Selline kasutajasõbralik menetlus tõstab esile (ja seega parandab) <i>ab origine</i> kõige sagedamini tehtavaid vigu, varajasest koostamisest kuni rahastamistaotluseni enesekontrolli mehhanismide kaudu</p>								
		<p>Turvalisus</p>	<p>Teabe kasutamiseõiguste piiramine/laiendamise (partneritel on juurdepääs vaatlejatena)</p>		Ei leki	<p>Järelevalve spetsialistidel on juurdepääs kõikidele projektidele SFOS-s. Peamine eesmärk – IT-süsteemid on turvalised ja kasutajasõbralikud.</p>					
		<p>Avalikud andmebaasid</p>	<p>Kõik toetusesaajad on kontrollitud, kuid töötajad ei ole suutelised hindama nn punaste lipukeste ohte</p>		Arv	<p>Kogu avalik teave on kontrollitud ja riskid fikseeritud.</p>					

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD
EETIKA JA LÄBIPAISTVUS	Eetika	Tippjuhtkonna toetus	Suhtumine pettusesse sõltub tippjuhust.		jah / ei	Kõikidel asutustel peaks olema sama suhtumine seoses pettusega. Tippjuhtidele suunatud erikohtumised, debatid ja koolitused				
		Teabevahetus, säilitamine (konfidentsiaalsus)	Piir ärisaladuste ja majasiseste dokumentide ning pettustega võitlemiseks vajaliku teabe edastamise vahel on hägune		jah / ei	Teabe kuritarvitamist ei esine.				
		Kingitused	Korrigeerimine, deklareerimine,		jah / ei	Süsteem on läbipaistev				
		Infotunnid uutele töötajatele	Organisatsiooni- /süsteemisiseseid eetikaeeskirju järgitakse ja tunnustatakse.		jah / ei	Mentorlusprogramm uuele töötajale.				
	Läbipaistvus	Toetusesaajate huvide konfliktiga seotud deklaratsioon		Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks					Toetusesaajad	suunised
	kõikide ELi vahendite toetusesaajate avalikustamine ühtsel valitsuse veebisaidil	selleks et saavutada suurem läbipaistvus ja rakendada ulatuslikumat asjaomast kontrolli ELi vahendite nõuetekohase kasutamise kohta								
	nn sertifitseeritud nimekirja koostamine erialatöötajate (maksuametnikud, vandeadvokaadid, audiitorid) kohta, kelle suhtes kehtivad spetsiaalsed ja ranged moraalsed ja kutsealased nõuded.	Selline nimekiri tuleb avalikustada ja teha kergesti ligipääsetavaks kodanikele ja ettevõtjatele, kes otsivad autentseid ja kvalifitseeritud vahendajaid oma rahastamistootluste koostamiseks.								
	Sundvõõrandamine: Uurimus sõltumatu organi määramise võimaluse, metodoloogia väljatöötamise ja maa hinna hinnangu jätkuva toetuse kohta. Selle hinnangu esitab toetusesaaja kohtule selleks, et kohus määraks kindlaks omanike tasu								kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused, õigusasutused	asjaomane uurimus

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD
PETTUSTE ENNETAMISE STRATEEGIA JA TULEMUSED	Strateegia	Riskianalüüsi tegevused, mille eesmärk on määratleda need Eli vahendid (eelarve valdkonnad/sectorid), mis on eeskirjade eiramise ja pettuste suhtes haavatavamad.	Seepärast tuleb kogu eiramisjuhtumitest teatamise süsteemis ning korraldusastuteste ja politseijõududele kuuluvates riikliikes andmepankades olevat teavet põhjalikult analüüsida ja sellesse süüvida;							
		Pettusteriski hindamisvahendi regulaarne kasutamine		Riiklik koordineerimisastutus struktuuriimeetmete jaoks, korraldusastutused					Riiklik koordineerimisastutus struktuuriimeetmete jaoks, korraldusastutused	Riskihindamisvahendi täies ulatuses kasutamine kõikide korraldusastutuste poolt
		Riskikriteeriumid ja analüüs	Automaatne riskianalüüs ei toimi			jah / ei	Üleriigiline süsteem (SAS, ARACHNE jne)			
		Hindamisrühmade loomine korraldusastutustes		Korraldusastutused					Korraldusastutused	sisedokumendid, millega määratakse meeskonnad kõikides korraldusastutustes ning mille allkirjastab korraldusastutuste juht
		Koolitus vastutusvalade ja kohustuste kohta seoses pettusteriski hindamise ja menetlustega		Riiklik koordineerimisastutus struktuuriimeetmete jaoks					kõik struktuuriimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused	seminarid, kus osaleb 70% sihtrühmast ning osalejate ootused on täidetud
		Rakenduskavade andmetel põhinev Arachne'i IT-vahendi testimine							kõik struktuuriimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused	asjaomane aruanne
	Tulemused	Taotlemisetapis avastatud pettusekahtlused	Taotluste hindamisetapis ei avastatud ühtegi pettusekahtlust			Arv	Avastame pettusekahtlused taotluste hindamisetapis, jagame teavet kiiresti, teeme koostööd muude vahendusastuteste, rahandusministeeriumide (AFCOS, MA), politsei, Maksu- ja Tolliameti ning teistega. Enamik probleeme avastatakse ennetamisetapis			
		Võrdlemine muude liikmesriikidega	Andsime taotluste hindamisetapis avastatud pettusekahtlustest OLAF-ile teada.			Arv	Parem kui Eli keskmine.			

3. Pettuste avastamine

Pettuste avastamine on oluline etapp, millesse peaksid kõik sidusrühmad, korraldusasutused ja kontrolliorganid, sealhulgas auditeerimisasutused ja õiguskaitsetalitused, suhtuma nõuetekohase hoolsusega ja ettevaatavalt.

Peamised aspektid, mida hinnata:

- Riigiasutuste ja muude riiklike organite vaheline koostöö pettuste avastamisega seotud teemade valdkonnas
- Erinevate osalejate (sealhulgas AFCOS ja OLAF) vaheline suhtlus ja teabevahetus avastatud juhtumite kohta
- Õigusaktid ja suunised rikkumisest teavitamise, kohapealse kontrolli ja andmekaitse kohta
- Menetlus/suunised pettusekahtluse korral
- Inimressursid, koolitused ja IT-vahendid
- Tulemuste mõõtmine

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD	
KOOSTÖÖ RIIKLIKUL JA EUROOPA	Koordineerimine	Koostöö, millega tagatakse pädevate asutuste võetud meetmete [korrigeerivad meetmed, uurimine, süüdistuse esitamine jms] järelkontroll		AFCOS	jah / ei				kõik kaasatud talitused	Kaebuste arv, teatatud pettusekahtluste arv	
		Riigiasutuste ja muude riiklike organite (nt kontrollikoda) vaheline koostöö pettuste avastamisega seotud teemade kohta	Kuidas on koostöö tagatud (AFCOS-i ja muude institutsioonide poolt)? o Suunised ja juhised o AFCOS-i võrgustiku regulaarsed kohtumised o Kasutajatugi eriküsimuste jaoks Kas see koordineerimine hõlmab haldamise teisi tasandeid (regionaalsel tasemel)?		jah / ei						
		Kirjeldage menetlusi ja koordineerimist avastamisküsimuste kohta erinevates valdkondades ja institutsioonides	o Korraldusasutus ja vahendusasutused o Erinevate asutuste vahel (korraldusasutus, sertifitseerimisasutus, auditeerimisasutus) o Korraldusasutuse ja juhtimisülesannetega piirkondlike asutuste vahel ning auditeerimisasutuse ja auditeerimisülesannetega piirkondlike asutuste vahel o Erinevate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide hulgas (Kirjeldage lühidalt kõiki koordineerimismeetodeid)								
		Kuidas tagatakse juhtimise ja kontrolli vaheline funktsioonide lahusus? (Märgitakse eraldi iga korraldusasutuse kohta)	o Erinevad asutused o Sama asutuse erinevad üksused; kirjeldage meetmeid, millega tagatakse funktsioonide lahusus								
		Kuidas tagatakse auditeerimisasutuse									
		koostöö politseijõududega	sõlmides spetsiaalsed vastastikuse mõistmise memorandumid, milles reguleeritakse nende toetust kõige kriitilisemate juhtumite korral ja								
		Milline on AFCOS-i ja auditeerimisasutuste vaheline suhe?	Kas AFCOS teostab auditeerimisasutuse tehtud töö üle spetsiaalset kvaliteedikontrolli?								
		Koostöö ja teabevahetus OLAF-iga	Koostöö ja teabevahetus OLAF-iga on oluline selleks, et kaitsta ELi finantshuve ja vältida korrupsiooni				jah / ei				0

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÖTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÖTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD
KOOSTÖÖ RIIKLIKUL JA EUROOPA TASANDIL	Teabevahetus	Erinevate osalejate vaheline kommunikatsioon ja teabevahetus avastatud juhtumite kohta	<ul style="list-style-type: none"> o Korraldusasutuste, sertifitseerimisasutuste, auditeerimisasutuste ja muude asutuste vahel o Muudest institutsioonidest, mis ei ole kaasatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide juhtimis- ja kontrollisüsteemi (nt riigihange) o Õigusasutustes ja õigusasutustega ning ülejäänud süsteemis toimiv kommunikatsioon o Kas on tagatud, et AFCOS saab süsteemi koordineerimiseks kogu vajaliku teabe? 							
		Andmekaitse	<ul style="list-style-type: none"> o Kuidas on tagatud andmekaitse? o Kellel on õigus teavet edastada ja kasutada? o Mille põhjal (õiguslik alus, konkreetse tegevuse raamistiku alusel jne)? o Kas on olemas menetlused, et tagada asjaomastele asutustele õigus teabega tutvuda? 							
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Õigusaktid	Sätted töötajate kaitse kohta [rikkumisest teatamise põhimõte]	Õigusaktid: milline on eeskirjade rikkumisest teatamise õiguslik alus? (Seadus, dekreet, haldusalane või korralduslik eeskiri)	Riiklik korruptsioonivastane koordinaator või AFCOS	jah / ei				töötajad	asjaomased sätted
		Kas eeskirjade rikkumisest teatamise õigusaktides on olemas erieeskiri ametiisikutega seotud juhtumi kohta?								
		Kas ELi vahenditega seotud valdkonnas reguleeritakse kohustust avastada ja teatada pettusekahtlusest seadusega või erineva õigusaktiga?	Määratlege see ja kirjeldage, kuidas nimetatud kohustust reguleeritakse.							
		Kas eespool nimetatud regulatsioon on kehtestatud kõikides valdkondades?	Kas see on reguleeritud üldiselt kogu avaliku halduse kohta ja/või konkreetselt määrusega iga haldusorganisatsiooni kohta või iga sektori/fondi kohta (ning kohandatud selle omadustega)?							

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD	
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Õigusaktid	Kas järgmised aspektid on reguleeritud üldisel tasandil või iga asutuse või sektori eeskirjades?	<ul style="list-style-type: none"> o Rikkumise määratlused – pettuslikud korruptsiooniolukorrad o Avastamise ja teatamisega seotud mehhanismid o Teatamiskanaliid o Järgitav menetlus ja asutus, mille poole pöörduda. o Vastutuselevõetavad isikud o Sanktsioonid 								
		Kas sellest regulatsioonist ollakse üldiselt teadlik?	Kuidas tagatakse, et kõik avalikud teenistujad seda teavad? (Kas see on näiteks hõlmatud avalike teenistujate värbamiskorraga? Kas on lisatud organisatsioonide juhendisse?)								
		Detsentraliseeritud liikmesriikide korral: kas siseriiklik õigus on kohaldatav piirkondliku halduse suhtes?	Või on olemas asjakohased eeskirjad? Kas sellisel juhul esinevad erisused siseriiklikus õiguses? Või on see mõlema kombinatsioon? Kuidas on tagatud õigusaktide koordineerimine?								
	Suunised/töökord	Vookeemide koostamine pettusekahtluste aruandluse jaoks, sh saatmine pädevatele asutustele		Koostöövõrgustik struktuurimeetmete pettustevastase strateegia jaoks		jah / ei				kõik koostöövõrgustiku liikmed	vooskeemid
		Üldised reeglid ja suunised pettuste avastamise ja teatamise kohta		Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks		jah / ei				kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused,	üldised reeglid ja suunised pettuste avastamise ja teatamise kohta
		Dokumendikontroll Kas see viiakse läbi kõikide toimingute korral? (Korraldusasutus)	Dokumendikontroll Kas see viiakse läbi kõikide toimingute korral? Kas need hõlmavad eriteste pettuste avastamise jaoks? Lühikirjeldus								
		Kohapealne kontroll (korraldusasutus):	Millal viiakse läbi kohapealne kontroll? (Millises projekti rakendamise etapis?) o Kas viiakse läbi spetsiaalseid pettuste avastamise teste? o Kas kontrollitavate tegevuste valik põhineb konkreetsel riskihindamisel? o Milline on nende toimingute protsendimäär, mille jaoks viiakse läbi konkreetsed testid?								

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD	
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Suunised/töökord	Millal viiakse läbi kohapealne kontroll? (Korraldusasutus)	Millises projektide rakendamisetapis?								
		Kas korraldusasutus on loonud varajase hoiatamise süsteemi, et avastada võimalik pettus varajases staadiumis?	Millistes menetluse etappides (taotlejate valik, projektide rakendamine, riigihankemenetluse algatamine korraldusasutuse enda poolt) seda kasutatakse?								
		Kas korraldusasutus on koostanud nn punaste lipukeste nimekirja, et avastada võimalik pettus varajases staadiumis?	Millistes menetluse etappides (taotlejate valik, projektide rakendamine, riigihankemenetluse algatamine korraldusasutuse enda poolt) seda kasutatakse?								
		Nn kohapealse kontrolli arengu tugevdamine ja rakendamine	Kuna kõige ulatuslikumad pettustejuhud ilmnevad üksnes toetusesaaja registrijärgsele asukohale juurdepääsu ja kohapealse hindamise kaudu selle kohta, kas vahendeid on kasutatud								
		Kui sarnaste valdkondade kontekstis avastatakse rohkem eeskirjade rikkumist ja/või pettusi, kas siis on vaja suurendada plaanitud kohapealse kontrolli valimi rakendamist?									
		Kas kohapealse kontrolliga tõepoolest kontrollitakse kõiki neid projekti elemente, mida ei ole võimalik kontrollida dokumentide									
		Milliseid arveid kontrollitakse kohapeal? Kas kontroll hõlmab eelkõige kõrgema väärtusega arveid?									
		Kas olete avaldanud ja kirjeldanud halvima tava näitena käsitletavaid pettusejuhtumeid, millest saame õppida?									
		Kas on võimalik läbi viia nn horisontaalne kohapealne kontroll? See tähendab, et samaaegselt kontrollitakse ühe toetusesaaja raames rohkem projekte.									

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD	
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Suunised/töökord	Kas korraldusasutus kasutab spetsiaalseid vahendeid või menetlusi, et avastada huvide									
		Kas korraldusasutus kasutab spetsiaalseid vahendeid või menetlusi, et avastada									
		Kas korraldusasutus spetsiaalseid vahendeid või menetlusi, et avastada riigihankega seotud									
		Kas on kehtestatud eeskirjade rikkumisest teatamise menetlus?	Millised on eeskirjade rikkumisest teatamise menetluse osad? Kas on olemas selged menetlused, mida järgida, kui saadakse teavet eeskirjade rikkumisest teatajalt? Kirjeldage sellele järgnevat samme. Milline asutus on esimene, kelleni jõuab teave eeskirjade rikkumisest teatajalt? Mitme asutuse korral: - Kas on olemas asutus, mis koondab teavet ja võtab iga juhtumi käsitlemiseks vajalikud sammud? või - Kas iga asutus menetleb saadud teadet ning käsitleb igat juhtumit, järgides vajalikke samme? Kas on olemas kord, mis tagab, et kõik asutused on teadlikud järgitavatest sammudest?								
		Millise kanali kaudu saadakse teavet eeskirjade rikkumisest teatajalt?	Veeb/telefon/muu								
		Kas eeskirjade rikkumisest teatajalt saadava teabe jaoks on olemas ühtne punkt?	Või on igal asutusel eeskirjade rikkumisest teatajalt saadava teabe jaoks olemas oma mehhanism? Kuidas on sellisel juhul tagatud koordineerimine erinevate juhtumite homogeense käsitlemise jaoks?								
		Milliseid üksikasjad peab eeskirjade rikkumisest teataja esitama? Kas on olemas mall, kuhu teave sisestada?									
		Kas AFCOS-il on eeskirjade rikkumisest teatamise protsessis keskne roll?									
Kas kõiki eeskirjade rikkumisest teatajalt saadud juhtumeid uuritakse?	Kui mitte, siis kas on olemas objektiivsed kriteeriumid, mille alusel otsustakse, kas alustada uurimist? Kirjeldage kriteeriume. Kes teeb lõpliku otsuse uurimise algatamise kohta? Kuidas tagatakse sõltumatus?										

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTM EKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTM EKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD	
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Suunised/töökord	Millised on eeskirjade rikkumisest teatajate kaitsmise mehhanismid (nii välised kui ka sisemised)?	o Anonüümsus, identiteedi kaitse... o Menetlused, millega tagatakse, et see ei kahjusta eeskirjade rikkumisest teatajat (peamiselt sisemiste eeskirjade rikkumisest)								
		Kas kahtlustatava pettuse korral on olemas selge menetluskord, mida järgida?	o Kas sõltuvalt summast rakendatakse erinevat menetluskorda? Millised on piirmäärad? o Kas menetluskord jääb samaks sõltumata võimaliku pettusejuhtumi avastanud asutusest või sellest, kui teave saabub eeskirjade rikkumisest teatajalt? o Kirjeldage korda ja erinevaid samme								
		Milline on järgmine samm pärast seda, kui avastatakse võimalik pettus?	o Juhtumi suunamine riigiprokuröörile või o Võimaliku pettuse avastanud asutuse võetavad täiendavad meetmed o Haldusvaldkonnas olevate erinevate asutuste võetavad täiendavad meetmed - Korraldusasutuse tehtavad kontrollid - Auditeerimisasutuse tehtavad testid - Uurimisasutuste sekkumine - Muu (nt pettuste erakontrollija)								
		Kas on olemas selge määratlus selle kohta, kuidas iga pettusekahtluse korral edasi toimida vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele?	Kas menetlused on samad nii riikliku kui ka ELi eelarve seisukohast?								
		Kas kõikidel asutustel ja institutsioonidel töötajatel on täpne ja ajakohastatud teave menetluste ja kriteeriumide kohta?	Kas erinevad ametiasutused on kohustatud võtma kasutusele täiendavad meetmed? Kus on see kohustus sätestatud? - Seadus - Halduseeskirjad - Erinevate ametiasutustega allkirjastatud lepingud								
		Kas on olemas koordineeriv üksus (nt AFCOS), mis vastutab pettusekahtlusega seotud juhtumi käsitlemise eest?									
		Või vastutab selle eest asutus, mis võtab järgmised sammud seoses pettusekahtlusega?	Kas sellisel juhul on olemas selged juhised ja suunised meetmete kohta, mida tuleb iga juhtumi korral võtta?								

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÖTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÖTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Suunised/töökord	Kas riigiprokuröridele edastatud pettusekahtluse juhtumi korral antakse regulaarset tagasisidet juhtumi olukorra ja tulemuste kohta?	Millel selline teabevahetus põhineb (seadus, kokkulepe prokuratuuriga jne)? Kuidas tagatakse, et see teave jõuaks pettustevastase valdkonna ülejäänud osalisteni?							
		Struktuurimeetmetega seotud kaebuste läbivaatamise mehhanismi loomine		AFCOS	jah / ei				kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused	struktuurimeetmetega seotud kaebuste läbivaatamise mehhanism
		Struktuurimeetmetega seotud kaebuste läbivaatamise menetluse kasutuselevõtmine, sealhulgas edastamine pädevatele asutustele		Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks AFCOS	jah / ei				kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused	Struktuurimeetmetega seotud kaebuste läbivaatamise kord, sealhulgas edastamine pädevatele asutustele
		Saabuvate kaebuste hindamise ja käsitlemise korra/eeskirjade kasutuselevõtmine		Auditeerimisasutus	jah / ei				Auditeerimisasutus	Saabuvate kaebuste hindamise ja käsitlemise menetlused/eeskirjad auditeerimisasutuses
		Asjaomase teabe vahetamine avastatud juhtumite kohta	Menetluste lühikirjeldus. Kas toimub regulaarne teabevahetus? Määratlege järgmine: - perioodilisus - teabe sisu - Kanal (AFCOS-i kaasamine?) Juhtumipõhine teabevahetus: - Juhtumi liik - Kas on olemas selge määratlus nende juhtumite kohta, mille suhtes teavet vahetatakse? - Kas kõik asutused on saanud selged juhised selle kohta, millal ja kuidas toimida teabevahetuse korral üksikjuhtumite kohta?							
		Millist liiki teavet ja allikaid kasutatakse teabevahetuses?	o Avalikud registrid o Kontod o Auditeerimisaruanded o Eiramisjuhtumitest teatamise süsteem (IMS) o Meedia o Erivahendi kasutamine							

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD	
VAHENDID JA RESSURSID	Inimressursid	Tehniline töörühm, et avastada pettusi	Tehnilise töörühma loomine võib osutada kasulikuks, et avastada pettusi varakult. Neid rühmi saab koolitada seoses pettuste avastamise strateegiatega juurutamisega		jah / ei						
		Erikoolituse saanud audiitorid	Kui on alust arvata, et tegemist on pettusega, antakse uurimine üle erikoolituse saanud		jah / ei						
		Avastamises osalevate töötajate arv (iga avastamisega tegeleva asutuse kohta)	töötajate arv töötajate erinevate kategooriate eraldamisel: haldustöötajad, audiitorid, uurijad jne.								
		Kas erinevate asutuste mõnede funktsioonide korral, eelkõige seoses pettuste avastamisega, kasutatakse allhanget?	Esitage mõned näitajad iga asutuse kohta (arv ja summa, ülemaailmsete numbritega seotud protsendimäär). Kirjeldage allhanke korras tehtavate tegevuste järelevalve ja kvaliteedikontrolli menetlust: Kes vastutab, kuidas seda tehakse ja millises menetluse etapis?								
	Koolitamine	Kuidas tagatakse pettuste avastamisega seotud töötajate kvalifikatsioon?	Esitage lühikirjeldus pettustevastasesse tsüklisse kaasatud erinevate institutsioonide töötajatele suunatud pettuste avastamisega seotud								
		Avastamise ja aruandluse koolitus	o Avastamisega seotud ülesandeid täitvate töötajate regulaarne koolitamine o Seminaride korraldamine konkreetsete küsimuste kohta	Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks		jah / ei				kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused	seminarid, kus osaleb 70% sihtrühmast ning osalejate ootused on täidetud
		Koolitus kontrolli-/auditeerimismeetodite kohta		Finantskuritegude üksus		jah / ei				kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused	seminarid, kus osaleb 70% sihtrühmast ning osalejate ootused on täidetud
		Kes vastutab koolituste korraldamise eest?	o AFCOS (pettustevastase võitluse koordineerimistalitus) o Korraldusasutused o Mitmed ametiasutused; kui nii, siis kas koordineerimise eest vastutab AFCOS või muu talitus?								
		Asutused ja institutsioonid, millele koolitus on suunatud	o Üldine o Spetsiifiline vastavalt asutuse liigile o Erasektori ja üldsuse kaasamine								

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD
VAHENDID JA RESSURSID	Koolitamine	Esitage mõned näitajad / teave koolituse kohta:	<ul style="list-style-type: none"> o Korraldatud kursuste, konverentside või seminaride arv o Kuupäevad o Koolituse päevakorras olevad põhiteemad o Osalejate arv. Millisest sektorist ja asutusest pärit? 							
	IT-vahendid	Pettustega seotud andmete pidev järelevalve ja töötlemine IT-vahendite abil		kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused	jah / ei				kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused,	IT-vahendid
		MA kasutatavad andmebaasid	Milline on mehhanism, et koondada erinevatest valdkondades pärit teavet?							
		Kas korraldusasutus kasutab andmemahukaid vahendeid, et avastada võimalikud pettuste	nt Arachne'i vahend							
		Kas on olemas ühine andmebaas, millele on juurdepääs erinevatel osalistel?	<ul style="list-style-type: none"> o Kes vastutab selle andmebaasi eest? o Milline on teabeallikas? Kas see on ühendatud muude andmebaasidega? <ul style="list-style-type: none"> - ELi vahendite juhtimise ja kontrolliga seotud - Seotud pettustega seotud juhtumite ja sanktsioonidega erinevates valdkondades (nt kõrvalejätmise andmebaasid riigihangete valdkonnas). Teabe koondamisega seotud korra lühikirjeldus. o Kuidas tagatakse turvalisus, terviklikkus, kättesaadavus ja konfidentsiaalsus? 							
		Tehniline kord finantskuritegude üksuse [ja muude koostöövõrgustiku liikmete, kui vaja] juurdepääsu kohta spetsiaalsetele andmebaasidele struktuurimeetmete jaoks		Riiklik koordineerimisasutus struktuurimeetmete jaoks Finantskuritegude üksus ja muud koostöövõrgustiku liikmed, kui vaja	jah / ei				kõik struktuurimeetmete juhtimise ja kontrollimise kaasatud talitused, finantskuritegude üksus ja muud koostöövõrgustiku liikmed, kui vaja	Tehniline kord finantskuritegude üksuse [ja muude koostöövõrgustiku liikmete, kui vaja] juurdepääsu kohta spetsiaalsetele andmebaasidele struktuurimeetmete jaoks
	kõikide kontrollimenetluste elektroonilise andmebaasi lisamine, hinnates riskitegureid ja kasutades kehtivaid kontrollinimekirju	(olles käsitletud uurimisena kõiki uurimisetappe alates järgmise lõike punktist 3)								

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD	
PETTUSTE AVASTAMISE STRATEEGIA JA TULEMUSED	Strateegia	Pettuste avastamise strateegiate koostamine (lisaks ELi pettuste avastamise standarditele) riikide kriminaalasutuste poolt			jah / ei		Riikide kriminaalasutused			Kehtestatud pettuste avastamise strateegiad	
		Pettuseriski hindamise õigeaegne lõpetamine korraldusasutuste poolt	Pettuseriski hindamise õigeaegne lõpetamine võimaldab muudel asutustel (nt auditeerimisasutusel) juhinduda pettuseriski hindamise tulemustest				Korraldusasutused			Pettuseriski hindamise õigeaegne lõpetamine	
		Esitage iga korraldusasutuse puhul lühikirjeldus riskihindamismenetluse ja -vahendite kohta.	o Tegevusega seotud töötajad (arv ja kvalifikatsioon) o Allikad ja sisendid tegevuse jaoks								
		Esitage pettuseriski hindamise metodoloogia üldkirjeldus.	Milliseid elemente kaalutakse kokkupuute korral erinevate tegevustega seotud riskiga? o Toetusesaajate liik o Sisekontrollisüsteem vahendusasutuses või toetusesaaja o Projektide liik								
		Kuidas on riskihindamine seotud proportsionaalsete ja tõhusate meetmetega, et avastada pettust?									
		Riskihindamise ja selle läbivaatamise perioodilisus									
		Millist valimi määramise meetodit auditeerimisasutus kasutab?	Kuidas võetakse pettuseriski valimi määramisel arvesse (kui luuakse parameetrid, et määratleda valimi moodustamine)?								
		Kas auditeerimisasutuse poolt teostatavad tavalised auditid süsteemide ja toimingute kohta (et saada teada programmide veamäär) hõlmavad eriteste pettuste avastamiseks?									

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD
PETTUSTE AVASTAMISE STRATEEGIA JA TULEMUSED	Strateegia	Või kas auditeerimisasutused teostavad spetsiaalseid pettuste avastamise auditeid/teste (süsteemide või toimingute suhtes) lisaks tavalistele audititele?	Kui see on nii, siis o millised on käesolevate eriauditite/-testide kriteeriumid? - Süsteemid: Valik vastavalt erinevate korraldusasutuste ja vahendusasutuste riskile? Pistelise valiku põhimõttel? - Toimingud: Kas on esindatud sarnane valim, nagu tavaliste toimingute (täiendava) auditeerimise korral, mis põhineb konkreetset riskianalüüsil? o Kirjeldage kasutatud valimi määramise							
		Kas auditeerimisasutus viis need auditid/testid läbi regulaarselt? (märkige perioodilisus)	Või viidi need läbi ainult aeg-ajalt, pettusekahtluste korral, mis mõjutasid tegevuse liiki, konkreetset Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi või asutust? Kas viimatinimetatud juhul langetab testide tegemise otsuse auditeerimisasutus ise või teeb seda mõni muu asutus? (või mõlemad, olenevalt							
	Tulemused	Iga ametiasutuse avastatud juhtumite arv ja üldarv								
		Eeskirjade rikkumisest teatajatel pärit juhtumite arv ja üldarv								
		Prokuratuuri suunatud juhtumite arv ja üldarv								
		Pettuse kinnitamise ja lõplikku süüdimõistmisega juhtumite arv ja üldarv								
		Sissenõutud summad								
Pettuste avastamise määr	Mõõtkte riigi suutlikkust ja tahet avastada pettust									

4. Uurimine ja süüdistuste esitamine

Pettuste uurimine ja süüdistuse esitamine on omavahel tihedalt seotud. Nende protsesside tulemuslikkus sõltub asjakohaselt kvalifitseeritud töötajatest, korraldus- ja kontrolliasutuste täielikust koostööst ja asutustevahelisest sujuvast asjaajamisest. Äärmiselt oluline on ka koostöö teiste asjaomaste isikutega ELi ja riigi tasandil.

- Ametlikud ja mitteametlikud koostöölepingud (sh AFCOS ja OLAF)
- Haldus- ja kriminaaljuurduse õigusraamistik
- Seadus sanktsiooni/karistuste kohta eeskirjade eiramise ja pettuste juhtumite korral
- Haldus- ja kriminaaljuurduse eest vastutav riiklik struktuur
- Uurimise järelkontroll (nii haldus- kui ka kriminaaltasandil)
- Teabevahetus prokuratuuriga
- Inimressursid, koolitused ja IT-vahendid
- Tulemuste mõõtmine

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD
RIIKLIK KOOSTÖÖ	ametlik koostöö – koostöölepingud	Kas õiguskaitseasutustega on sõlmitud koostöölepinguid?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	koostöölepingute sõlmimine				koostöölepingud
		Kas on olemas korraldusasutuse ja AFCOS-i vahelised koostöölepingud (kui viimasel on uurimisvolitused)?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	koostöölepingute sõlmimine				koostöölepingud
		Kas korraldusasutuse/AFCOS-i (uurimisvolitustega) ja õigusasutuste vahel on sõlmitud koostöölepingud?		juurdlusorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	koostöölepingute sõlmimine				koostöölepingud
	mitteametlik koostöö – operatiivne koostöö	Kas korraldusasutusel/AFCOS-il on võimalik viia läbi ühist uurimist?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	töötada välja operatiivne koostöömenetlus haldustasandil				koostöölepingud / õigusaktid
		Kas kontrollitav isik on kohustatud tegema koostööd uurimisrühmaga?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	muuta õigusakte koos kohustusega teha koostööd uurimisluste üksustega				õigusaktid
		Kas koostööst keeldumise korral on ette nähtud sanktsioonid?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	muutke õigusraamistikku, et kehtestada trahvid koostööst keeldumise korral				õigusaktid
		Kas haldusuurimisrühmadel on juurdepääs ruumidele, transpordivahenditele, mida kasutatakse majanduslikel eesmärkidel?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	lisage õigusaktidesse selline säte				õigusaktid
		Kas kontrollitav isik on kohustatud esitama teavet ja dokumente, mis on vajalikud uurimise lõpetamiseks?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	muuta õigusakte koos kohustusega teha koostööd uurimisluste üksustega				õigusaktid
		Kas haldusjuurdlusrühm saab võtta vastu ütlusi eeskirjade eiramiste & pettusekahtluste kohta?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	lisage õigusaktidesse selline säte				õigusaktid
		Kas õiguskaitseasutus on uurimise ajal kohustatud pakkuma abi uurimisrühmadele taotluse korral?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	sõlmige koostöölepingud, et tagada selline toetus				õigusaktid / koostöölepingud

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD
RIIKLIK KOOSTÖÖ	mitteametlik koostöö – operatiivne koostöö	Kas haldusjuurdlusüksuse poolt uurimise ajal vastu võetud ütlusi saab kasutada kriminaaluurimises?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	parandada kriminaalõiguse sätteid, et luua võimalus haldusametite poolt võetud ütluste kasutamiseks tõendusmaterjalina kriminaaluurimises				õigusaktid
		Kas on kehtestatud kord operatiivse koostöö kohta haldus- ja õigusametite vahel?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	koostöölepingute sõlmimine				koostööleping / õigusaktid
		Kas koostöömenetlus on ametlik või mitteametlik?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	ametlik/mitteametlik	koostöölepingute sõlmimine				koostööleping / õigusaktid
		Kas prokurör saab kasutada haldusjuurdlusüksuse kontrolliaruandeid tõendusmaterjalina kriminaalmenetluses?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	parandada kriminaalõiguse sätteid, et luua võimalus haldusametite kontrolliaruannete kasutamiseks tõendusmaterjalina kriminaalmenetluses				õigusaktid
	mitteametlik koostöö – teabevahetus	Kas eeskirjade eiramise / pettuste uurimise kaasatud struktuuride vaheline teabevahetus on reguleeritud?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	kontaktisikute võrgustiku loomine				
		Kuidas hindate teabevahetust?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	hea/ebapiisav	perioodiliste / ad hoc kohtumiste korraldamine, et selgitada tegevuse teatavaid				kohtumiste arv
KOOSTÖÖ EUROOPA TASANDIL	Pettustevastased koordineerimistalitused / muud uurimisvõimustega struktuurid – koos OLAFiga	Kas operatiivne koostöö OLAF-iga on seadusega sätestatud?		haldusjuurdlusüksus (korraldusamet/AFCOS)	jah/ei	lisada õigusaktidesse sätteid OLAF-iga tehtava koostöö kohta				õigusaktid
		Kas OLAF-iga on sõlmitud koostööleping?		haldusjuurdlusüksus (korraldusamet/AFCOS)	jah/ei	sõlmida koostööleping				koostööleping
		Kas uurijad osalevad koos OLAF-iga ühistes juurdlustes?		haldusjuurdlusüksus (korraldusamet/AFCOS)	jah/ei	õigusraamistiku muutmine, et sätestada võimalus osaleda ühistes uurimistes				ühiste juurdluste arv

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUST E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJ AD
KOOSTÖÖ EUROOPA TASANDIL	Pettustevastased koordineerimistalitused / muud uurimisvõimetustega struktuurid – koos OLAFiga	Kas uurimist on võimalik algatada OLAF-i taotlusele?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	õigusraamistiku muutmine, et sätestada võimalus algatada uurimine OLAF-i taotlusele				OLAF-i taotlusele algatatud juhtumite arv
		OLAF-i taotlusest pärinevate juhtumite arv		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)						algatatud juhtumite arv / algatatud
		Kas uurimistega seotud teave saadetakse OLAF- ile? (Nii haldusjuurdluse kui ka kohtuliku uurimisega seoses)		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	OLAF-i teavitamine pettustega seotud uurimiste tulemustest; uurimised algatati OLAF-i taotlusele				OLAF-ile saadetakse täiendav teave
		Teabevahetuse sagedus – uurimise tulemused		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	automaatselt / taotluse korral	automaatne teabe edastamine OLAF-i taotlusele algatatud uurimiste tulemuste kohta				OLAF-ile saadetakse täiendav teave
		Milline on OLAF-i uurimisaruande järelkontrolli riigi tasandil		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	kaebus / avastatud pettus	OLAF-i uurimisaruannete järelkontrolli selge sätestamine				õigusaktid
		Kas uurimisteemadega seoses osutatakse tehnilist abi?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei					tehnilise abi taotlused
	muude ELi asutustega	Kas osalete töörühmades ELi tasandil?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	uurivad osalevad asjaomastes töörühmades ELi tasandil ning jagavad tulemusi kolleegidega				töörühmad / koolitused ELi tasandil
	sarnaste liikmesriigi struktuuridega	Kas on võimalik teha rakendustasandil koostööd sarnaste liikmesriigi struktuuridega?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	koostöölepingute sõlmimine				õigusaktid / koostöölepingud
		Kas uurijatel on võimalik osaleda ühistes juurdlustes?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	õigusraamistiku muutmine, et sätestada võimalus osaleda ühistes uurimistes				ühiste juurdluste arv
		Kas uurimist on võimalik algatada teise liikmesriigi institutsiooni taotlusele?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	õigusraamistiku muutmine, et sätestada võimalus algatada uurimine teise liikmesriigi sarnase institutsiooni taotlusele				teiste liikmesriikide sarnaste struktuuride teavitusel algatatud uurimiste arv
		Kas sarnaste liikmesriigi struktuuridega toimub teabevahetus uurimistasandil?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	kontaktisikute võrgustiku loomine				vahendajate võrgustik

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUST E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJ AD
ÕIGUSAKTID	selge ja piisav siseriiklik õigus haldus-/kriminaaljuurduse kohta	Tuleks sisse viia ennetavad eeskirjad järelvalveasutuste määramist käsitlevatesse õigusaktidesse; need asutused vastutavad ELi rahaliste vahendite nõuetekohase kasutamise kontrollimise ja võimaluse eest rakendada								
		Kas haldusjuurduse kohta on kehtestatud õigusraamistik?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	et luua õiguslik raamistik			õigusaktid	
		Kas kohtuliku uurimise suhtes on kehtestatud õigusraamistik?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	et luua õiguslik raamistik			õigusaktid	
		Kas on olemas siseriiklik õigus süüdistuse esitamise etapi kohta?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	et luua õiguslik raamistik			õigusaktid	
		Seadus sanktsiooni/karistuste kohta eeskirjade eiramise ja pettuste juhtumite korral		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	et luua õiguslik raamistik			õigusaktid	
		Kas ELi vahenditega seotud pettus on kuriteo eriliik?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku			õigusaktid	
		Kas ELi vahenditega seotud pettus on seostatud muu olemasoleva kuriteoga?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku			õigusaktid	
		Kas ELi vahendeid kahjustava pettuse korral rakendatakse sarnast õiguslikku käsitlemist nagu riikliku kaasrahastamise vahendeid		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku			õigusaktid	
		Milline on AFCOS-i juurduse lõpparuande õiguslik väärtus?		AFCOS	tõenduslik väärtus / teavitus edasiste meetmete kohta	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku			õigusaktid	
		Milline on korraldusasutuse uurimise lõpliku aruande õiguslik väärtus?		Korraldusasutus	tõenduslik väärtus / teavitus edasiste meetmete kohta	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku			õigusaktid	
	selge ja piisav siseriiklik õigus haldus-/kriminaaljuurduse kohta	Kas haldusjuurdusega seotud õiguslik raamistik on piisavalt selge ja adekvaatne?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku			õigusaktid	
		Kas kriminaaljuurdusega seotud õiguslik raamistik on piisavalt selge ja adekvaatne?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku			õigusaktid	

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÖTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÖTMEKÜSIMUST E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJ AD
ÕIGUSAKTID	selge ja piisav siseriiklik õigus haldus-/kriminaaljuurduse kohta	Kas süüdistuse esitamise etapiga seotud õiguslik raamistik on piisavalt selge ja adekvaatne?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku				õigusaktid
		Kas MA ja AFCOS-i uurimispädevus on õiguslikus raamistikus selgelt eristatav?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku				õigusaktid
	siseriiklik õigus eeskirjade rikkumisest teatamise kohta	Kas on olemas seadus eeskirjade rikkumisest teatamise kohta?		Prokuratuur	jah/ei	et luua õiguslik raamistik				õigusaktid
		Kas seadus on piisavalt selge ja adekvaatne?		Prokuratuur	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku				õigusaktid
	siseriiklik õigus tunnistajakaitse kohta	Kas on olemas seadus tunnistajakaitse kohta?		Prokuratuur	jah/ei	et luua õiguslik raamistik				õigusaktid
		Kas seadus on piisavalt selge ja adekvaatne?		Prokuratuur	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku				õigusaktid
	õigusaktid/tegevusjuhend ekspertide jaoks, kes on kaasatud juurdlusesse / süüdistuse esitamisse	Kas on olemas tegevusjuhend ekspertide jaoks, kes on kaasatud uurimis- / süüdistuse esitamise etappi?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	koostage toimimisjuhend uurijate jaoks				õigusaktid
		Kas eeskirjad on piisavalt selged ja adekvaatsed?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	tegevusjuhendi ajakohastamine				õigusaktid
	Isikuandmete kaitset reguleeriv siseriiklik õigus	Kas on olemas riigi seadus isikuandmete kaitse kohta?		isikuandmete töötlemise eest vastutav avalik struktuur	jah/ei	et luua õiguslik raamistik				õigusaktid
		Kas seadus on piisavalt selge ja adekvaatne?		isikuandmete töötlemise eest vastutav avalik struktuur	jah/ei	et muuta/täpsustada õiguslikku raamistikku				õigusaktid
	haldusjuurduse eest vastutavad riiklikud struktuurid	kas see on tsentraliseeritud või detsentraliseeritud?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	tsentraliseeritud / detsentraliseeritud	lisage regulatsiooni struktuuri korralduse ja toimimise kohta organisatsiooniga seotud sätteid				ROF, seadus
		kas see on osa suuremast struktuurist?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	lisada määrusesse struktuuri korralduse ja toimimise kohta korraldust käsitlevad sätteid				ROF, seadus

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD
TÖÖKORRALDUS	kriminaaljuurduse eest vastutav riiklik struktuur	kas tegemist on spetsialiseeritud kohtustruktuuriga?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	luua spetsialiseeritud kohtuüksus, et tegeleda ELi vahenditega seotud pettusega				õigusaktid
		kas see on tsentraliseeritud või detsentraliseeritud?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	tsentraliseeritud / detsentraliseeritud	lisada määrusesse struktuuri korralduse ja toimimise kohta korraldust käsitlevad sätted				ROF, seadus
		kas see on osa suuremast struktuurist?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	lisada määrusesse struktuuri korralduse ja toimimise kohta korraldust käsitlevad sätted				ROF, seadus
		kas on olemas spetsialiseeritud kohtustruktuur, et uurida ELi vahenditega seotud pettust?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	luua spetsialiseeritud kohtuüksus, et tegeleda ELi vahenditega seotud pettusega				õigusaktid
	haldusjuurduse struktuuri vastutusalad	kas struktuur ja vastutusalad on sätestatud seaduses?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	et luua volitamise õiguslik raamistik				ROF, seadus
		kas see on funktsionaalsel tasandil ja oma tegevuses sõltumatu?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	seadusega funktsionaalse ja operatiivse sõltumatuse andmine				ROF, seadus
		uurimisetapiga seotud vastutuse reguleerimisala?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	lai/väike	uurimisetapiga seotud selge vastutuse lisamine seadusesse/määrusesse				ROF, seadus
	kriminaaljuurduse struktuuri vastutusalad	kas struktuur ja vastutusalad on sätestatud seaduses?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	et luua volitamise õiguslik raamistik				ROF, seadus
		kas see on funktsionaalsel tasandil ja oma tegevuses sõltumatu?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	seadusega funktsionaalse ja operatiivse sõltumatuse andmine				ROF, seadus
		uurimisetapiga seotud vastutuse reguleerimisala?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	lai/väike	uurimisetapiga seotud selge vastutuse lisamine seadusesse/määrusesse				ROF, seadus

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUST E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJ AD
JUHTIMINE JA OSALEJAD	struktuuri organisatsiooni skeem (nii haldusjuurduse kui ka kriminaaljuurduse asutuse puhul)	Kas on olemas organisatsiooniskeem struktuuri kohta, kus on esitatud koostöö-/alluvussuhted?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	lisage ROF-i organisatsiooniskeem				ROF
	juhtimine (nii haldusjuurduse kui ka kriminaaljuurduse asutuse puhul)	Kes on juurdlusstruktuuri juht?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)						õigusaktid
		Kas muu juhtimisorganiga on olemas alluvussuhe?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	juhtimise sõltumatuse tagamine				õigusaktid
	asutusesised kaastöötajad (nii haldusjuurduse kui ka kriminaaljuurduse asutuse puhul)	Kas teiste üksustega on asutusesiseid koostöösuhteid, mis on seadusega sätestatud?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	kaasata ROF-i koostöösuhted teiste üksustega institutsiooni piires				ROF, seadus
		kas võetud meetmed viivad järelduseni, et korda on saadetud kuritegu, tuleks võtta kiireid ja õigeaegseid meetmeid, kokkuleppel asjaomase prokuratuuri osakonnaga, jätkata läbiotsimiste, arestimiste, pangandus- ja vara alaste uurimistega, kas peavad olema eeltingimused <i>in flagrante delicto</i> arestideks ja ettevaatusabinõudeks, alati õigusasutuse järelevalve all.								
	välised kaastöötajad (nii haldusjuurduse kui ka kriminaaljuurduse asutuse puhul)	Kas uurimisrühmadel on kasu muude riiklike asutuste abist uurimise ajal?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	koostöölepingute sõlmimine, et kaasata teisi asjaomaseid asutusi				õigusaktid, koostöölepingud
		Kas korraldusstruktuurid on kohustatud pakkuma toetust uurimisrühmadele vastava taotluse esitamisel?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	õigusaktide loomine/muutmine või koostöölepingute sõlmimine				õigusaktid, koostöölepingud
		Kas uurimisrühmadel on kasu muude riiklike asutuste abist uurimise ajal?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	õigusaktide loomine/muutmine või koostöölepingute sõlmimine				õigusaktid, koostöölepingud
		Kas korraldusasutuse uurimisrühmad võivad saada kasu AFCOS-i abist uurimise ajal?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	õigusaktide loomine/muutmine või koostöölepingute sõlmimine				õigusaktid, koostöölepingud

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD	
MENETLUSED	teavitamise kord (nii haldusjuurdluse kui ka kriminaaljuurdluse tasandil)	Kas on olemas teatiste käsitlemisega seotud kord?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	koostada sisekord teatiste käsitlemise kohta				sisekord	
		Kas kord on selge ja piisav?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	teatiste käsitlemise sisekorra muutmine				sisekord	
		Kas teavitamise allikad on selgelt sätestatud?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	teatiste käsitlemise sisekorra muutmine				õigusaktid / sisekord	
		Kas pettuste analüüsile avaldub potentsiaalne mõju?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	pettuseriski analüüsi perioodiline väljatöötamine				pettuseriski analüüs	
	teavitamiskorra tõhusus haldustasandil	korraldusasutuse/auditeerimisasutuse taotlustest pärinevate juhtumite arv		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)							juhtumite arv / juhtumite arv kokku
		omalgatuslike juhtumite arv		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)							juhtumite arv / juhtumite arv kokku
		õigusasutustest tulenevate juhtumite arv		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)							juhtumite arv / juhtumite arv kokku
		muudest allikatest tulenevate juhtumite arv		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)							juhtumite arv / juhtumite arv kokku
	teavitamiskorra tõhusus kriminaaltasandil	korraldusasutuse/AFCOS-i taotlusest pärinevate juhtumite arv		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)							juhtumite arv / juhtumite arv kokku
		omalgatuslike juhtumite arv		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)							juhtumite arv / juhtumite arv kokku
		muudest allikatest tulenevate juhtumite arv		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)							juhtumite arv / juhtumite arv kokku

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÖTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÖTMEKÜSIMUST E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJ AD	
MENETLUSED	uurimise alustamine haldustasandil	kas on olemas kord uurimise alustamise kohta?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	koostada sisekord uurimise algatamise kohta				sisekord	
		Kas kord on selge ja piisav?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	uurimise algatamisega seotud sisekorra muutmine				sisekord	
		kas on algatatud uurimised pärast pettuseriski hindamise analüüsi?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	pettuseriski analüüsi perioodiline väljatöötamine				pettuseriski analüüs	
		kes otsustab uurimise algatamise või mittealgatamise?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)		kehtestada objektiivne ja selge kord uurimiste algatamise kohta				juurdlusmandaat	
	uurimise alustamine kriminaaltasandil	kas kriminaalmenetluse koodeks on kohaldatav ELi rahaliste vahenditega seotud pettusekahtluste uurimiste algatamise suhtes?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	õigusaktide muutmine, et lisada sinna ELi rahaliste vahenditega seotud õigusrikkumised CPP raames				CPP	
		kas on kehtestatud erireeglid ELi rahaliste vahenditega seotud pettusekahtluste uurimise algatamise kohta?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	õigusaktide muutmine, et lisada sinna ELi rahaliste vahenditega seotud õigusrikkumised CPP raames				õigusaktid	
	uurimisetapid (nii haldustasandil kui ka kriminaaltasandil)	Asutustel peab olema võimalik teha kohapealseid kontrolele toetusesaaja registreeritud asukohtades, isegi toetusesaaja tahte vastaselt, et otsida dokumente, uurida ja kontrollida ettevõttes kasutatavaid IT-									
		Asutustel peab olema võimalik kutsuda toetusesaajaid kontrolliasutuste ette kas isiklikult või esindajate kaudu, et näidata dokumente või esitada kasulikke andmeid, uudiseid ja selgitusi uurimiste jaoks;									
		Asutustel peab olema võimalik nõuda isegi kolmandatelt isikutelt (kontrollitud toetusesaaja tarnijatelt või klientidelt) andmeid, uudiseid ja kasulikke elemente uurimiste teostamise jaoks ammendavate									
		Asutustel peab olema võimalik kontrollida dokumente, et hinnata, st esitatud tagatiste õigsust, rahastatava vara kasutusotstarvet, jne.									

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUST E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJ AD	
MENETLUSED	uurimisetapid (nii haldustasandil kui ka kriminaaltasandil)	Asutustel peab olema võimalik teha pistelisi kontrolle isegi kolmandate isikute (kontrollitava subjekti tarnijate või klientide) registreeritud asukohtades - ka nende taht vastaselt - kui on olemas arved „kahtlaste“ tehingute kohta;									
		Asutustel peab olema võimalik nõuda koopiat menetluste ja dokumentide kohta, mille on registreerinud notarid, registripidajad, kinnistusregistri pidajad ja riigiametnikud;									
		Asutustel peab olema võimalik hinnata kontosid ning panga- ja postideposiite, et kahekordselt kontrollida raamatupidamisdokumentide õigsust ja eelõige arvete regulaarset ja tõhusat maksmist, kui avastatakse kahtlased tehingud;									
		kas on kehtestatud sisekord uurimisetappide kohta?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	koostada sisekord / õigusaktid uurimisetappide kohta					sisekord / seadus
		Kas kord on selge ja piisav?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	lisada uurimisetappe käsitleva(te) sisekorda / õigusaktidesse vajalikud sätted					sisekord / seadus
		Kas on olemas riiklikud suunised eeskirjade eiramistega / pettusekahtlustega tegelemiseks?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	suuniste koostamine					suunised
		Kas on kehtestatud uurijate rotatsioon uurimisrühmades?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	sisekorra koostamine/muutmine, et hõlmata personali rotatsiooni ja juhtumite hindamise kriteeriumid					sisekord
		Uurimisrühmadele juhtumite määramine toimub teatud kriteeriumide alusel (nende spetsialiseerumine teatud ELi rahalistele vahenditele, töökoormus, jne.)		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	sisekorra koostamine/muutmine, et hõlmata personali rotatsiooni ja juhtumite hindamise kriteeriumid					sisekord
Kas prokuröriil ja/või haldusasutustel on võimalik kohaldada arestimist?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	õigusaktide muutmine, et kehtestada arestimine / vältida võimalust kohaldada arestimist samade varade suhtes prokuröri ja haldusorgani poolt					õigusaktid		

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUST E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJ AD	
MENETLUSED	uurimise järelkontroll (nii haldus- kui ka kriminaaltasandil)	Kas on kehtestatud menetlus / õigusraamistik järelkontrolli kohta?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	sisekorra koostamine / õigusaktid uurimiste järelkontrolli kohta				sisekord / seadus	
		Kas kord on selge ja piisav?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	uurimiste järelkontrolli käsitleva sisekorra / õigusaktide muutmine				sisekord / seadus	
		kas siseriiklikus õiguses on sätestatud haldussanktsioonid?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	muutke õigusakte – lisage haldussanktsioonid				õigusaktid	
		kas avastatud pettusega seotud materjalid saadetakse õigusasutustele?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	õigusaktide täiendamine sätetega, mille kohaselt tuleb haldusjuurdluses avastatud pettusekahtlusest koheselt teavitada õigusasutusi ja saata neile vastavad materjalid				õigusaktid	
		kas uurimistulemused avalikustatakse uurimisel isikule?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	õigusaktide muutmine - perioodiliselt / taotlemisel	perioodiliselt / taotlemisel				õigusaktid / sisekord
	uurimisetapi tõhusus	lõpetatud uurimiste arv ja tulemused		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)							lõpetatud juhtumite arv / algatatud juhtumite arv / aasta
		õigusasutuste poolt kinnitatud pettusekahtluste arv		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)							kinnitatud juhtumite arv / teavitatud juhtumite arv
		lahendatud eeskirjade eiramiste arv		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)							lahendatud eeskirjade eiramiste arv / eeskirjade eiramiste
		kas toimub tsentraliseeritud järelkontroll?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	perioodiliselt / taotlemisel					tsentraliseeritud järelkontroll iga poole aasta tagant
	teabevahetus	Kas on kehtestatud menetlus operatiivtasandil teabevahetuse kohta haldusjuurdlusorgani ja prokuratuuri vahel?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei		koostada sisekord teabevahetuse kohta				sisekord
		Kas on kehtestatud menetlus operatiivtasandil teabevahetuse kohta AFCOS-i ja korraldusasutuse vahel?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei		koostada sisekord teabevahetuse kohta				sisekord

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUST E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJ AD
VAHENDID JA RESSURSID	Inimressursid	kas on piisavalt eksperte eeskirjade eiramiste / pettusekahtluste uurimiseks?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	uute töötajate tööhõive				personalikava täies ulatuses hõivamine
		kas on piisavalt prokuröre, kes on spetsialiseerunud ELi rahaliste vahenditega seotud pettuste uurimisele?		kriminaaljuurdlusorgan (prokuratuur)	jah/ei	erialane koolitus				uurimiste arv / prokurör / aasta
		kas eksperdid on spetsialiseerunud ELi rahaliste vahendite liikidele / omavahenditele?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	töötajate koolitamine				koolitused
		kas nad osalevad koolitustel, jagavad kogemusi jms?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	koolituste arvu suurendamine; erikoolitus				koolituste arv / uurija / aasta
		kas tegelete töötajate migratsiooniga?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	sõltuvalt migratsiooni põhjusest: hinnakujundusmeetodid, uute töötajate töölevõtmine töökoormuse vähendamiseks,				asutusest lahkunud uurijate arv / aasta
		kas uurijate sissetulek on nõuetekohasel tasemel, et vältida migratsiooni?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	õigusmenetluste algatamine, et suurendada uurijate sissetulekut % võrra				sissetuleku suurus / sarnaste struktuuride töötajate sissetulek
		kas on olemas muud hinnakujundamise meetodid?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	hinnakujundusmeetodite kasutusele võtmine täitmisel				hinnakujundamise liik
	Koolitamine	Kas uurimisse kaasatud uurijad/prokurörid osalevad koolitustel?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	uurijate / prokuröride leidmine / registreerimine koolitusteks				läbitud koolitused
		Uurijatele korraldatavate koolituste sagedus		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)		uurijate / prokuröride leidmine / registreerimine koolitusteks				koolituste arv / aasta
		Kas AFCOS koordineerib riiklikul tasandil korraldusasutuse ja prokuratuuri koolitust ELi rahaliste vahenditega seotud pettuste uurimise kohta?		AFCOS	jah/ei	muutke õigusraamistikku, et määrata AFCOS koolituste koordinaatoriks riiklikul tasandil				õigusaktid

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUST E KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIS TIK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITAJ AD	
VAHENDID JA RESSURSID	IT-vahendid	Kas uurijatel on juurdepääs andmebaasidele (õiguslane andmebaas, andmebaas füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta, tsentraalne välistav		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	koostada protokollid, et saada juurdepääsu asjaomasele andmebaasile				koostööleping/protokollid	
		Andmebaasile pääseb ligi otse või teiste institutsioonide kaudu, nõudmisel või koostöölepingu alusel?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	otsene/kaudne	parandage/laiendage juurdepääs DB-le				koostööleping/protokollid	
		Kas kasutate abitelefoni või muid teavitamissüsteeme?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	töötada välja abitelefoni teavitussüsteem				abitelefon / muu teavitamissüsteem	
		Kas teil on veebipõhine rikkumistest teavitamise häireteade?		haldusjuurdlusüksus (korraldusasutus/AFCOS)	jah/ei	töötada välja veebipõhine rikkumistest teavitamise häireteade platvorm				veebipõhine rikkumistest teavitamise	
		Kas on olemas ühine BD haldus- ja uurimistasandil, kus on esitatud uuritavate juhtumite ajalugu?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	looge BD				Andmebaas uurimiste ajaloo kohta	
		Kas on olemas pettuseriskide andmebaas?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	looge BD				Pettuseriskide andmebaas	
	Teabevahetus	Kas on kehtestatud riiklikul tasandil kommunikatsioonistrateegia finantshuvide kaitse kohta?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	kommunikatsioonistrateegia koostamine				kommunikatsioonistrateegia	
		Kas uurimistulemused avalikustatakse?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	pressiteated avaldatakse internetis pärast uurimise lõppu				pressiteated	
		Kas teete analüüsi uurimistegevuste / süüdistuste kohta?		uurimisorgan (nii haldusõiguslik kui ka kriminaalõiguslik)	jah/ei	Kas koostate sellise analüüsi tegevusaruandes?				uurimisjuhtumite analüüs	
		Kas AFCOS koordineerib/lihtsustab riiklikul tasandil korraldusasutuse ja prokuratuuri vahelist kommunikatsiooni ELi rahaliste vahenditega seotud pettuste uurimise/süüdistuse kohta?		AFCOS	jah/ei	õigusraamistiku koostamine/koostöölepingute sõlmimine, et määrata AFCOS koolituste koordinaatoriks riiklikul tasandil				õigusaktid / koostöölepingud	

5. Vahendite tagasinõudmine ja sanktsioonid

Vahendite tagasinõudmine ja sanktsioonid peaksid olema tõhusad ning asjaomased haldus- ja õiguskaitseasutused peavad rangelt jälgima nende täitmist.

Ekspertid tegid kindlaks järgmised võtmeelemendid, mida tuleks seoses tagasinõudmise ja sanktsioonidega kaaluda:

- Teabevahetuse vajadus (st riiklik ja piiriülene koostöö)
- Piisavad ja konkreetsed meetmed, millega tagatakse põhjendamatult makstud summade õigeaegne ja täielik tagasinõudmine
- Suunised / kodukord pankroti, likvideerimise ja võla haldamiseks
- Inimressursid, koolitused ja IT-vahendid
- Tagasinõudmisprotsessi tõhususe mõõtmine

TAGASINÕUDMINE JA SANKTSIOONID lehekülg 1/2

HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE				
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIST IK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD
KOOSTÖÖ RIIKLIKUL JA EUROOPA TASANDIL	Teabevahetus	Riiklik koostöö	1) IB-side veebisaitidel näidete avaldamine 2) Teabe liikumine petturite kohta (TCB andmed). 3) Avalikkuse teavitamine (tihe koostöö partneritega, kui abi töödeldakse)			Kohtuotsuste ja muude rikkumiste / „videonäidete“ avalikustamine - edulugude valik :) On oluline rõhutada, et kõikide kahtlaste juhtumitega tegeldakse sõltumata nende summast				
		Piiriülene koostöö	Professionaalne abi, AFCOS, OLAF. Eli andmebaaside kasutamine.			Koostöölepingud (andmebaaside tasuta kasutamise jaoks jne), koostöö juhtumite lahendamisel.				
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Õigusaktid	Vastu võetakse piisavad ja konkreetsed meetmed, millega tagatakse põhjendamatult makstud summade õigeaegne ja täielik tagastamine.								
		Õigusaktidesse tuleb lisada eriregulatsioonid, mis võimaldavad haldusõiguslikul või kriminaalõiguslikul kohtunikul tagada (külmutada) varad, mis esindavad hinda - st kuriteost saadud tulu - ning kui see otseselt nii ei ole, isegi nn võrdväärse vormis, st rünnates kõiki varasid (Eli rahaliste vahendite saaja), mis õigussubjektil võivad olla, summas, mis on sarnane hinnale või tulule (raha, varad, kinnisvara, ettevõtte aktsiad, jne.)								
		Võlgade sissenõudmine	Isikliku esindaja isiklik vastutus, võlgade tasumine toetuse, maksude abil, ja muud tõhusad meetmed (lubade väljastamisest keeldumine, kui riigile võlgnetakse raha, jne.)		jah/ei					
	Suunised/töökord	Eli vahendite toetusesaaja pankroti korral tuleb privileeg omistada Eli ja üldiselt riigi krediitidele, võrreldes kõikide teiste krediitidega, mis antakse nn pankrotivarale								
		Pankrot/likvideerimine	1) Õigus ära võtta ja müüa toetusega soetatud asja. 2) Kas riigi nõue on nimekirjas eespool? Pankrotihaldurid peavad oma tegevuses olema rangemad (väga vähe kuritahtlikkusest tingitud pankrotte)			Avaliku sektori vahendite kaotuse vähendamine				

TAGASINÕUDMINE JA SANKTSIOONID						lehekülj 2/2					
HETKEOLUKORRA HINDAMINE						EESMÄRKIDE SEADMINE					
VALDKOND	TEEMA	VÕTMEKÜSIMUSED	TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA	HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS	HINDAMINE	EESMÄRK	EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS	TÄHTAEG / AJARAAMIST IK	TEGEVUSEGA SEOTUD SIHTRÜHM	PEAMISED TULEMUSNÄITA JAD	
ÕIGUSAKTID JA MENETLUSED	Suunised/töökord	Kas tagasinõudmine, nagu ka eeskirjade eiramine, on sõltumatu kahtlustatava pettuse käsitlemisest? (Tagasinõudmisetapiga seotud küsimus)			jah/ei						
		Tagasinõudmise piirväärtus ja kohaldatav periood	Kõikide kahtlaste juhtumitega tegeldakse sõltumata nende summast. Põhineb kaalutusõigusel kuni 100% ulatuses projekti kuludest ja mõistliku aja jooksul. Tagasimakse võimaluste leidmine enne kohtumäärust, haldusmenetluse alusel. Nn tolerantsuse vähendamine, st võimalus esitada lõputult nn uusi		jah/ei	On oluline rõhutada, et kõikide kahtlaste juhtumitega tegeldakse sõltumata nende summast. Lähtume sellest, mida olete kinnitanud (uusi dokumente ei saa esitada). Vahendusametustele enesekontroll ja nn piiride katsetamine väheneb					
		Eelarvevahendid	Põhjendatud juhtudel oleks mõistlik tagatisraha maksta ise (tehinguid saab kuritahtlikkusest tingitud pankroti korral tühistada).		jah/ei						
		Võlgade keskne haldamine (nt TCB)	Kiirreageerimisüksus, mis korraldab täitemenetluse.		jah/ei						
VAHENDID JA RESSURSID	Inimressursid	Võlgnikega tegelevad pädevad ametnikud	Tavaliste töötajate kõrgem tasand (kogemused, oskused)		jah/ei	Pädevate töötajate nõutud arv					
	Koolitamine	Tagasinõudmise ettevalmistamine ja põhjendamine.	Praktika institutsioonides töötavatele juristidele		jah/ei	Süsteemi toimimise ühtlustamine					
		Pettusejuhtumite analüüs	Modus operandi ja kohtulahendite kogumine, et anda igapäevase võimalus neid uurida (otsus, otsus vaidlustamise kohta, kohtulahend)		jah/ei	Me õpime teiste kogemusest					
	IT-vahendid	Võla ühine haldamine	Avaliku sektori vahendite tõhus kaitse, toetuste ja maksude		jah/ei	E-riik					
TAGASINÕUDMISE JA SANKTSIOONIDE TULEMUSED	Tulemused	Tagasinõudmise aeg	1) Võlgnike nimekirja avalikustamine. 2) Võimalust maksta raha tagasi osadena tuleb vaadelda kriitiliselt.		keskmine	Avaliku sektori vahendite kaotuse vähendamine					
		Tagasimaksude laekumine	1) Tõhusam tasaarveldus mitmesuguse fondid vahel / seoses maksudega. 2) Kohtutäiturite		% EE/IB	Avaliku sektori vahendite kaotuse vähendamine					
		Võrdlemine teiste liikmesriikidega	Euroopa komisjonile tagastatud toetus, kindlasummaline		% EL/EE	Keskmisest parem					
		Statistika sissenõudmise ja									

Lisad

Lisa 1: Tehnilised märkused ja sõnastik

Selgitus xls-dokumendi kohta

Kuidas dokumenti lugeda?

Xls-dokument koosneb viiest lehest. Esimene leht hõlmab esialgseid samme ning ülejäänud neli käsitlevad pettustevastase tsükli etappe: pettuste ennetamine, pettuste avastamine, uurimine ja süüdistuste esitamine ning tagasinõudmine ja sanktsioonid. Lehed on koostatud sama loogika järgi ja sama struktuuri alusel. Pettustevastase tsükliga seotud lehed on jaotatud kahte ossa: hetkeolukorra hindamine ja eesmärkide kindlaksmääramine. Selle struktuuri abil on võimalik ühendada hindamisetapp otseselt järgmise etapiga, mis hõlmab konkreetsete eesmärkide seadmist.

Veerupäiste üksikasjalik sõnastik (suunaga vasemalt paremale):

VALDKOND: peamised tähelepanu nõudvad valdkonnad, nagu riiklik koostöö, õigusaktid, menetlused ja suunised jne, mis on omakorda jaotatud sihipärasemateks teemadeks ning konkreetseteks küsimusteks, mida hinnata, st võtmeküsimused.

TEEMA: valdkonna alarühmad. Näiteks on riiklik koostöö jaotatud täiendavateks teemadeks, nagu koordineerimine ja teabevahetus.

VÕTMEKÜSIMUSED: konkreetsete teemad, mida hinnata, või konkreetsete küsimused, mida tõstatada selleks, et suuta hinnata pettustevastast hetkeolukorda.

TÄIENDAV TEAVE VÕTMEKÜSIMUSTE KOHTA: selle eesmärk on anda täiendavaid selgitusi võtmeküsimuste väljade kohta või süvendada nende põhiküsimuste ulatust, mida käsitletakse võtmeküsimuste väljadel.

HINDAMIST TEOSTAV ASUTUS: asutus või organ, mis sobib kõige paremini teostama hindamist võtmeküsimuste väljadel tõstatatud teemade kohta.

HINDAMINE: võtmeküsimuste väljal loetletud küsimuste hindamise tulemused. Tulemus võib olla kvalitatiivne või kvantitatiivne järeldus; see võib olla lihtsalt „jah/ei” vastus või üksikasjalik olukorra hindamine, et tuvastada nõrgad/tugevad küljed.

EESMÄRK: hindamistulemuste põhjal on võimalik määrata kindlaks eesmärk. Eesmärk on otseselt seotud võtmeküsimusega.

EESMÄRKI RAKENDAV ASUTUS: asutus või organ, mis vastutab asjaomase eesmärgi rakendamise eest.

TÄHTAEG / AJARAAMISTIK: soovitatav on kehtestada tähtaeg või ajaraamistik, mille raames eesmärgid saavutatakse.

MEETMEGA SEOTUD SIHTRÜHM: see on asjaomasele meetmele suunatud saavutatava eesmärgiga seotud rühm.

PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD: luua saab mis tahes näitaja, et mõõta, kas eesmärk täideti edukalt. Nagu iga näitaja, võib see olla kvalitatiivne või kvantitatiivne.

Lisa 2. Riikliku pettusevastase strateegia koostamine

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud riikliku pettusevastase strateegia koostamine

